

Brassói Lapok

Előfizetési példány

Árusításba nem bocsátható!

XL. évfolyam

142 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Csütörtök

1934. évi június 28

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre: A helyi kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegeoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegeoldalon 8 lej négyzetcenti méterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK, BELÉNYEST ÉS KÖRNYÉKÉT!

Az ellentmondások boltosai

Írta: Kőrösi Sándor

Az olyan mozgalmakat, amelyeket mindenáron vezérkedésre pályázó történetek külföldről plántáltak át és mesterségesen keltettek életre s amelyeknek társadalmi tartalmuk, ha egyáltalában van, nem esik a természetesen szükségszerű fejlődés vonalába, — mindig is a hisztéria, az állandótlanság, a következetlenség, a csapongó megbízhatatlanság és kiszámíthatatlan magatartás jellemezte. Mégpedig annál inkább, minél hevesebb, türelmetlenebb, és nagyhangúbb szelsőséggel, az üdvösséghez való kizárólagosságának minél bódultabb önhittségével lépnek fel. Az effajta mondva-csinált és felhőjáró, valóságátalajtan radikáliszmus mindig a legfélelmetlenebb legkétesebb és a tulzatos, betegesen ösztönzött megalkuvásokra legképesebb, kiváltképpen, ha a körülmények valahogy sarokba szorítják.

Hogy az erdélyi hitlerista mozgalom is ilyen, azt fölösleges bővebben fejtegetni. Megállapítható mindenki, aki fejlődését és magatartását az elmúlt két évtized alatt figyelemmel kísérte. Még nem is nagyon régen, amíg látta, hogy megtűrik, teli tüdővel és torokkal hirdette a hitlerizmus által újraelvezett pángermán, nagynémet eszméket és törekvéseket s büszkén a német neoinperializmus keleti képviselőjének és utörőjének vallotta magát. (lásd: Ostdeutscher Beobachter, mint a Völkischer Beobachter erdélyi, romániai kiadása. Duca kormányrajutásával azonban végeszakadt a korlátlan államhatalmi túlelemnek s a decemberi román-német paktum — kegyelmi idővel ugyan, — halálra ítélte a romániai német hitleristáknak az államérdekekkel valóban aligha összeegyeztethető mozgalmát. A kivetett hurok szorult, az ítélet végrehajtásának a határideje, július 1., küszöbön van. S a siralomházban mi jutott észbe a nagyhangú és mesterséges verátömlésztéssel oly dusan táplált mozgalom vezetőinek, hogy megmentsék busásan kifízelt pozícióikat? Elhatározták, hogy egyszerre bégetni kezdenek s lepipálnak, tullicitálnak mindenkit az uralkodó és az állam iránti hűség hangoztatásában. S megrendezték a tüntetően hódoló nagygyűlést s azon meghozták az életmentőnek szánt határozatot, megtoldva egy-egy távirattal az uralkodóhoz és — Fabritius Fritz-hez, a jelenleg éppen a Harmadik Birodalomban időző „romániai országos vezér”-hez.

Magához a hűségtevés tényéhez nincs, nem lehet semmilyen megjegyzésünk. Az állam és koronás feje iránti hűség magától értetődő, elemi állampolgári kötelesség és érzület. Ezzel szemben viszont az ország egyetlen őszinte állampolgára számára sem lehet közömbös a hűségmegnyilatkoztatásnak az a miértje és hogyanja, amelyhez a kelepcebé került romániai hitleristák hőrméntő, szálmaszál utáni kapkodásukban folyamodtak. Mert ez a mód a büntetéstől begyulladt kölyök engedelmességét és ragaszkodását stréberesen, kárhózatosan fiktogtató és ugyanakkor másokra vádaskodó viselkedésére emlékeztet.

A hitleristák még ezen a téren sem tudták megtagadni a beféjük idegzett taktikát és a hirdett Totalitátsprinzipet, az egyetemesség, az egyedülvalóság és kizárólagosság bódult elvét. Szónokaik és határozatuk egyes mondatai úgy tüntetik fel, mintha csakis, ők volna az állampolgári hűség kiváltságos lefőteményesei, mintha az összes többi kisebbség, ideértve a német kisebbségeknek velük szembe helyezkedett jórészt is, csupa rejtett, vagy nyílt hazaáruló volna, ellensége királynak és hazának. Az állampolgári hűséget is most egyszerre maguknak szeretnék kisajátítani, kelepcebelszükölésükben és hirtelen bégetésükben. S hogy még biztosabban csak az övék, egyedül az övék lehessen az uralkodó és állam iránti hódolat és hűség érdeme s mindjárt első helyre kerülhessenek a jó állampolgárság

Gyorsított tempó a parlamentben

Királyi kihallgatáson volt a miniszterelnök a diákiünnepelés ügyében

Bukarest, június 27

Tatarescu miniszterelnök tegnap délután Stancescu ezredes sziguranavezerigazgatóval és Marinescu ezredes fővárosi rendőrprefektussal együtt kihallgatáson jelent meg az uralkodó előtt. A kihallgatás nyilván az „egyetemi város” alapkövetélteli ünnepségén történt incidenssel állott összefüggésben. Amint ugyanis ezt Raducanu nemzetiparasztpárti képviselő a képviselőház ülésén rögtön szóvátette, az ünnepségen, melyen vendégekként Károly király és a kormány tagjai is résztvettek, egy tucatnyi diák zöldséges egyenruhában és horogkereszt zászlóval jelent meg. Furdai diákvézer pedig magasztalta a betiltott jobboldali szervezetet. Raducanu és Madgearu követelték a belügyminiszter lemondását, hogy az országot ne érhessek többé hasonló meglepetések. A miniszterelnök minden valószínűség szerint az ügy vizsgálatáról tett jelentést az uralkodónak.

Gyorsított tempó a parlamentben

Keddtől kezdve a parlament naponta két ülést tart: egyiket délelőtt fél 10-től 1-ig, a másikat pedig délután 3-tól 7-ig.

minősítésében, botosítálat kérdéseiket ezzel a már izléstelenül fiktogtatót erőnnel sietve indokolják azzal a korlátolt és elcsépett sovíniszta vádaskodással is, hogy ők bezzeg nem kacsintgatnak állandóan a határon tulra, mint a magyar kisebbség. Tehát buzgón denunciólni is igyekeznek, csak hogy kegyelmet és rögtön kivételeket kegyeket is nyerjenek. Ugy látszik, ebben áll a félmjelzett hitlerista jellem és önértzetesség.

De még ebben a kétségbeesett kegyhajhászban sem tudták következtetések maradni az állásukat féltő romániai náci-vezetők. Beszédek és határozatok tele van ellentmondásokkal, amelyek kimutatják gondolkodásuk és magatartásuk valódi lényegét, minden hamisságát és álnokságát. „Hitel teszünk ama eszmével (Gedankengut) mellett, amelyet az anyaországunkbeli nagy felbuzdulás magával hozott és mindenki másnál erősebben vagyunk összeforradva vértünk által a hazánkkal” — mondta a nagygyűlés vezérszónoka, Theil Karl Hermann országos propagandavezető, azaz a romániai Göbbels. Határozatukban viszont azt mondták ki, hogy „az állampolgári kötelességek teljesítése ellenében „elvárjuk államunk vezetőitől a mi népünk szent emberi jogainak a védelmét is.”

Miben áll az az anyaországunkbeli Gedankengut, eszmegyony, ami mellett a hitleristák mindenekelőtt hitet tettek? Tudja mindenki az elmúlt másfél évtized Harmadik Birodalombeli gyakorlatából. A „Deutschland über Alles”-nek a képtelenségéig vitt értelmezéséből, a germán faj felsőbbrendűségének öntelt hangoztatásából, a szabadelvű eszmék gyűlöletéből és üldözéséből, a „buták szocializmusából”: az ostromba antiszemizmusból, az evangéliumok megvetéséből és az egyházak ostromzásából a gondolat- és vélemény szabadság elnyomásából, a koncentrációs táborokból, röviden: éppen azoknak az emberi jogoknak az eltiprásából, amelyeknek teljét a mi hitleristáink hűségük ellenében az állam irányítótól természetesen elvárják. Szerintük a többségi nép jogaival azonos jogok csakis őket illetik meg, őket, akik itt a hitlerista „eszmegyony” képviselői s amellet egyidejűleg hitet tesznek a román állam és korona mellett is. A többi kisebbség, közte a magyarság, nem is-

A kedd délutáni ülésen folytatták az elemi oktatás reformjára vonatkozó javaslat vitáját, amelyben Petrescu ezredes junianista képviselő szólalt fel. Szerinte nem helyes, hogy az iskolakötelezettséget az egész elemi iskolára vonatkozólag kimondják, mert ez is hozzájárul az értelmiségi munkanélküliség növeléséhez, pláne, hogy különböző vizsgával lehetséges a középiskolákba való ámenetel. Angelescu dr. közoktatásiügyi miniszter válaszul a bírálatra rámutatott arra, hogy ez Franciaországban is így van, majd kérte a javaslat megszavazását.

A költségvetés általános vitáját holnap kezdik meg. Azt hiszik, parlamenti körökben, hogy a rendkívüli ülésszak legkésőbb a jövő hét végén bezárul.

Kihallgatják a Skoda vezérigazgatóját is?

Minap a fővárosba érkezett Fiala, a Skoda-művek vezérigazgatója. Junián azt javasolja a Skoda-ügy parlamenti vizsgálóbizottságában, hogy hallgassák ki a vezérigazgatót is a titokzatos chifferekre nézve. Csak az a kérdés, hogy a hatalmas vezérigazgató hajlandó lesz-e megjelenni a bizottság előtt s tényleges felvilágosítást adni?

nyelheti ezeket a jogokat, mert, a hitleristák vádjá szerint, folyton a határon tulra kacsintgat, noha még a legelfogultabb román sovínizmus sem merné állítani, hogy az erdélyi magyarság körében a hatóságoknak vajaha is dolguk lett volna igazán komoly és számbajöhető irredenta jellegű mozgalommal s noha az erdélyi kisebbségi magyarság elsősorban sohasem az ő anyaországának eszmegyonyára, Gedankengut-jára szokott hivatkozni, amikor emberi szabadságjogait követeli, hanem mindenekelőtt a hagyományos erdélyi szellemre, az erdélyi multira, általában Erdély levegőjének arra a sajátosságára, amely miatt földünket a szász nemzeti himnusz is „Land der Duldung”-nak, a türelmesség országának nevezi.

A hitlerizmus szellemi Irredentistái miránk vádaskodnak s amikor nyíltan hitet tesznek a Harmadik Birodalom barbár eszmegyonyára mellett, demokráciát kérnek az itteni államhatalomtól, persze kizárólag a maguk számára. Így gondolják: a demokratikus jogok teljessége csak a többségi népet és a hitleristákat illesse meg, az ország lakosságának többi része pedig kapja itt a birodalmi „Gedankengut”-ot, a mindenfajta jogfosztást és elnyomást.

Lám, mi minden kiváláglik a hitlerista gondolatvilágból, amikor szorolni kezd a kapcájuk, amikor arról van szó, hogy fel kell hagyniuk üdvöztönek feltüntetett „megújító” mozgalmukkal, amely csak a vezérek érdekeit szolgálja vajójában. Egyszerre, de meglehetősen gyanus spontánsággal elfogja őket a mindenki másét felülmúló hódolat- és hűségérzet, hogy ezáltal rögtön kiváltságokat próbáljanak szerezni, sőt, a maguk képére alakítani az elveik szerint alacsonyrendű fajbelinek tartott román államéletet is. Minden módon igyekeznek befurakodni a hatalom várába, hogy onnan ők is diktálhassanak és osztályozhassanak pártjuk eszméi és elvei szerint. Fő a hitlerista pártérdek, az eszközök mellékesei. Talál még a nagynémet eszmék uttoról, most a román állam „legodaadóbb” fenntartói.

Tanulságos ut és magatartásbeli folyamat ez kisebbségi életünk irányítása szempontjából. Ennek ellenére még mindig vannak, akik az erdélyi kisebbségi magyarság vezetőinek tartják magukat s nem hajlandók mindebből okul-

Elhalasztották az Averescu-Lupta-pör tárgyalását

Az ilfovi törvényszék II. tanácsa tegnap délután kezdte tárgyalni azt a sajtópört, amelyet Averescu marsall a Lupta c. lap ellen indított amiatt, mert a legutóbbi kormányválság idején egy cikkben azt írta, hogy a tervezett változás kaland lett volna, amely a leggyászosabb következményeket vonta volna maga után az országra nézve. A védelem rámutatott arra, hogy a marsall a sajtópört nem csupán a Lupta, hanem egyben Fagure D. Emil szerkesztő ellen tette folyamathat személy szerint, már pedig Fagure se nem főszerkesztője, sem pedig felelős szerkesztője a lapnak. A fokozatos felelősség szerint elsősorban Honigman főszerkesztő helyezendő vád alá. A bíróság magáévá tette ezt az érvelést s elhatározta Honigman beidézését, evégből pedig a tárgyalást október 15-ikére halasztotta el. Az őszi tárgyaláson a védelem az alkotmányra hivatkozva kérni fogja a pernek esküdtbíróság elé való utalását, mint amely egyedül illetékes a sajtópörökben való ítélkezésre.

ni, a tanulságokat levonni. Sulyok István még mindig a zsidókérdésen lovagol, még mindig arról cikkezik, hogy fajvédelmi alapon rangfokozatokat kell megállapítani, mert például a magyar-zsidó viszony előzetes tisztázása nélkül „nem lehet tovább menni”: a kisebbségi élet gazdaságpolitikai megszervezése terén. Más szóval, előbb érvényesíteni kell az erdélyi magyarságon belül is a hitlerista elveket és magatartást. Distingválni kell, megkülönböztetni, de szerinte távolról sem a kisebbségi magyarság mellett való hittevés és a vele való áldozatos közösségvállalás alapján, hanem a fasizta-hitlerista kritériumok értelmében.

Nem rögeszme ez nála, s mánia sem, — írja legutóbbi ilyen „tisztázó” és elhatároló cikkében. Lehet, elhiszük neki. Nem rögeszme és nem mánia, csak a kisebbségi soron belüli kiváltságsszerzésnek ugyanaz a törekvése, ugyanaz az önszűzletzagu megnyilvánulása, amely most a hazai hitlerizmus vezéreit a koncmegtartás kedvéért a fentebb megvilágított állásfoglalásokra, az állampolgári hűségben való vetélkedésre, a bejőle való tökélcavácsolásra és kegyhajhászásra s a többi kisebbségi sorstársak elleni denunciólásra indította. Kisebbségi helyzetben ez a logikus útja minden fajvédelemnek, az általános emberi és népközösségi jogegyenlőség minden korlátozásának és osztályozásának.

Az erdélyi kisebbségi magyarság, amelynek semmi köze a hitleristák „Gedankengut”-jához, hanem mindenekelőtt az ősi és igazi erdélyi szellemhez, annál kevésbé mehet az elvakult történetek hisztériájának és telelőfies klíkk-kiváltságajhászájának ezen az útján, mert a romániai németiség józan és tisztánlátó zöme sem követi köpenyeg- és szemforgató zavarosfejt és párthatalmi önzésében mindeure vállalkozó hitleristáit.

Nem követelhet emberi jogokat az, aki ezeket a maga portáján lábbal tiporja, ha még oly kenetteljesen és álszent jámborsággal esküzi is a hűséget, mihejty megszorítják a torokát. Egyszerű belátás, következtetés, igazság ez, de az erdélyi német és magyar hitleristák nem akarják megérteni, mert ezzel megszűnnének érvényesülési és üzleti elgondolásaik lehetőségei.

Tessék jól figyelni: Undorító hazárdjáték és üzérkedés folyik itt.

Tessék kivágnál és eltenni

13. sz. SZELVÉNY a B. L. júniusi regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab júniusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 júniusi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszállíthatók Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában; mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

Ujabb gyilkosság a jugoszláv-magyar határon

Budapest, június 27

Berkes Mihály csurgói gazdálkodó tegnap délután azzal távozott el hazulról, hogy rövidesen visszatér. De órák múlva sem tért vissza s a felesége egy csendőrkíséretben elindult férje keresésére. — Hosszas keresés után Berkes holtestét jugoszláv területen találták meg száz méterre a határtól. Berkeset fegyverrel ölték meg. Állítólag jugoszláv határőrök lölték agyon.

Megindították a vizsgálatot a gyilkosság körülményeinek tisztázására.

Aradmegyében és Karánsebesen győzött a hivatalos lista

Arad, június 27.

Hétfőn zajlott le Aradmegyében a megyei tanácsválasztás. Ezalkalommal kerek számban 66 ezer szavazatot adtak le, melyből a liberális-sváb-magyar polgári blokkra 32 ezer, a nemzeti-parasztpártra 25 ezer, a gheorghistákra pedig 6 ezer szavazatot esett. Ezerint a polgári blokk 17, a nemzeti-parasztpárt 13 helyet kap az új megyei tanácsban.

A karánsebesi községi választáson a liberális-magyar-német-zeidó paktumos hivatalos lista kis többséggel győzött és 10 tanácsnoki helyet szerzett, míg a nemzeti-parasztpárt 8-at.

A magyar nemzeti-szocialista-párt kizárta vezérét

Budapest, június 27

A magyar nemzeti-szocialista párt kizárta tagjai sorából Festetics Sándor grófot, a párt vezérét.

A kizárást a párt azzal indokolja, hogy Festetics gróf Mezőföld című lapjában a nemzeti-szocialista mozgalmat súlyosan kompromittáló nyilatkozatot közölt. A pártban Festetics és Meskó Zoltán között már régóta erős harc folyik a „Führer” címért. Ugyálszik, ezúttal Meskó kerekedett felül.

Több tiltakozás után összesen másfélmillió lejt szavazott meg Arad városa a légi kikötő céljaira

Arad, június 27.

A városi időközi-bizottság mai ülésén az aradi légi kikötő kérdésével foglalkoztak. Az interimár elnöke beszámolt bukaresti utjáról és kérte a tanácsot, hogy a légi kikötő céljaira már felajánlott 1 millió lejt 2 és félmillió lejt „keressék” ki a város.

Több bizottsági tag élesen tiltakozott minden újabb áldozathozatal ellen, végül aztán úgy döntöttek, hogy Arad városa másfélmillió lejt egészíti ki a kezdetben megszavazott egymillió összegét. Ezt az összeget a repülőállomás áthelyezésére, illetve az új kikötő felépítésére fordítják.

Fenyegetőznek a francia frontharcosok

Páris, június 27

A francia Frontharcosok Szövetsége július 8-ára nagy utcai felvonulást rendez.

A frontharcosok memorandumot intéztek a kormányhoz, amelyben követelik, hogy léptessen intézkedéseket életbe a politikai korrupció megfékezésére és az államélet megtisztítására, mert ellenkező esetben július 8-ika könnyen a február 6-ikához lesz hasonló.

Bombamerényletet kíséreltek meg Ghandi ellen

London, június 27

Poonában bombát dobtak Ghandi autója elé. A bomba hét embert megsebesített, de Ghandinak semmi baja sem történt, mert nem is ült az autóban.

Az autó ablakai le voltak függönyözve s így a merénylet nem tudta, hogy Ghandi nem ült az autóban.

Németországban elfogták a lengyel belügyminiszter állítólagos gyilkosát

Berlin, június 27

Swinemündében letartóztatták Schyba Jenő lengyel főiskolai hallgatót, akinek személyleírása feltűnően egyezett azzal a személyleírással, amit a lengyel rendőrség Pieracky belügyminiszter gyilkosáról adott.

A főiskolai hallgató tagadja a gyilkosságot s azt állítja, hogy a gyilkosság idején nem is volt Varsóban.

A rendőrség repülőgépen Varsóba szállította a gyilkossággal gyanúsított fiatal embert.

A Semmitőszék jóváhagyta Kun Richard féléves fogházbüntetését

Bukarest, június 27.

Egész Erdélyben és a Bánságban felűnést keltett évekkel ezelőtti a temesvári törvényszék ítélete amellyel egyévi fogházra ítélte Kun Richardot, az Erdélyi és Bánsági Kereskedők Egyesülete elnökét, a temesvári iparkamara elnökét, a Friedmann szeszgyár elleni feketeszesz bűnperben.

Kun Richard azzal védekezett, hogy a szeszgyárnak ugyan ő a tulajdonosa, de bérbeadta s így a szeszgyár vezetésére semmiféle befolyást sem gyakorolt, tehát nem is lehetett tudomása róla, hogy ott feketeszest gyártanak. A törvényszék nem fogadta el a védekezést, a tábla ugyancsak megállapította a felelősséget, de

a büntetést félére leszállította.

Kun Richard az ítéletet megfellebbezte a Semmitőszékhez, amely most tárgyalta az ügyet és

jóváhagyta a tábla féléves fogházbüntetését.

Kun Richard már az impériumváltozás első éveitől elismert vezetője Erdély és Bánság kereskedőinek, ezenkívül a Bánság társadalmi életében is vezető szerepet játszott.

Általában mindenki meg volt győződve Kun intaktságaról a kérdéses ügyben és fatális szerencsétlenségnek minősítik azt az ítéletet, amelyet most a Semmitőszék jogerősen véglegesített.

Angol-francia katonai egyezmény Belgium semlegességének védelmére

Sándor király Barthou előtt is visszautasította az orosz—jugoszláv diplomáciai kapcsolatok felvételét — A magyar miniszterelnök hivatalos válasza Barthou nyilatkozatára

Belgrád, június 27.

Jeftics jugoszláv külügyminiszter vacsorát adott Barthou tiszteletére.

A vacsorán Barthou pohárköszöntőt mondott, amelyben kiemelte, hogy a francia külpolitika mindig a béke és az összetartás érdekében dolgozott.

Jeftics válaszában leszögezte, hogy

a kisanantszerződéssel és a Balkán-egyezménnyel létrejött hálózatban Jugoszlávia teljes mértékben teljesítheti feladatát a béke megszervezésére és a békeszerződésben vállalt kötelezettségek tiszteletben tartására.

Sándor király másfélórás kihallgatáson fogadta Barthout.

A belgrádi lapok jelentése szerint Sándor király és Barthou az európai politika összes problémáit megbeszéltek, különös figyelmet szentelve Közép- és Kelet-Európa ügyeinek, amelyek beleesnek a francia—jugoszláv politika irányvonalaiba.

Ismétellen tárgyaltak a Szovjet elismeréséről, de Sándor király kijelentette, hogy Jugoszlávia részéről még nem idő-

szerű a diplomáciai kapcsolatok felvétele Oroszországgal.

Az uralkodó a kihallgatás után Barthout a Fehér Sas-rend parancsnoki keresztjével tüntette ki és megajándékozta Racine „Athalie” című színművének egy régi értékes kiadásával.

BELGRÁDBAN HÜVÖSEBB VOLT A FOGADTATÁS

Páris, június 27.

A Journalban St. Brice, Barthou utjával kapcsolatban megállapítja, hogy a belgrádi fogadtatás távolról sem volt olyan lelkes, mint Bukarestben.

A Matin viszont azt írja, hogy Barthou Belgrádban sokkal óvatosabbnak mutatkozott, mint Bukarestben.

A MAGYAR MINISZTERELNÖK NYILATKOZATA

Budapest, június 27.

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök ma hosszasan foglalkozott Barthou eddigi nyilatkozataival.

— Barthou nyilatkozatát — mondotta Gömbös — meglepetéssel vették tudomásul azok, akik bíztak benne, hogy a fran-

Fulgarine

A legkönnyebb és legelegánsabb **esőköpeny**

Törvényileg védett angol gyártmány és **garantáltan vízhatlan.**

KÖVETELJE AZ EREDETI CIMKÉT:

ÁRA 450 LEI (őv nélkül)

„Fulgarine” 12 színárnyalatban kapható (nők férfiak és gyerekek részére) minden jobb szaküzletben.

cia külpolitika nem szuronyokra, hanem békeszeretetre van építve. Az lett volna a kötelessége, hogy békésen előkészítse azokat a lehetőségeket, amelyek alkalmassá a békés atmoszféra megteremtésére.

— A magyar kormány mindig béképolitikát folytatott és békés eszközökkel törekedett követeléseinek megvalósítására. A jövőben is békés eszközökkel, de hathatósan folytatja eddigi politikáját.

Gömbös azért adott ki hivatalos nyilatkozatot mert betegen fekszik s így nincs módjában a parlamentben válaszolni Barthou nyilatkozatára.

Belgium semlegességének védelme

Páris, június 27

Weygand tábornok a francia hadsereg vezérkari főnöke, Londonból visszaérkezett Párisba. Weygand — amint annakidejé jelentettük — Belgium semlegessé-

— Szívbetegnek és érlelmeszedésben szenvedőknek reggel éhgyomorra egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, a gyomor és a belek működését elősegíti s az emésztés renyhességét csakhamar megszünteti.

gének háború esetén való megvédéséről tárgyalt Londonban.

Brüsszeli lapjelentések szerint egységes angol-francia egyezményt beszéltek meg Londonban, azesetre, ha Németország támadó háborút kezd a belga határon.

A Agence Radio szerint Franciaország keleti határainak védelme nem került szóba, mert ez az új keleti erődvél teljesen védve van. A megállapodás csak a belga határ védelmére szól. Anglia azonban csak akkor támogatja Belgiumot, ha ez más irányban nem köt titkos katonai szerződést.

Hollandiát is felszólították az angol-francia egyezményhez való csatlakozásra, de Hollandia kijelentette, hogy háború esetén egyedül is meg tudja védeni határát.

SERRAVALLO
KINA BORA VASSAL.

Erősítőszert gyengélkedőknek, vérszegényeknek és lábadozóknak.
Étvágygerjesztő, idegerősítő,
vérjavító szer.

KITŰNŐ IZŰ.

Több, mint 10.000 orvosi bizonyítvány.

J. Serravallo - Trieste (Barcola)

Kapható a gyógyszerárakban és drogériákban.

VILÁGPOLITIKA

Franciaországi
jelenségek

Páris, június 27.

Tizenegy nappal ezelőtt Lyonban folyt a vért. Kilenc napja Párisban. Nyolc napja Saint-Etienne-ben. Hét napja Grenoble-ban. Öt napja Roubaixban. Három napja Toulouse-ban, 170 sebesülttel. Ma Saint-Omer-ban.

Több nap, mint kolbász. Több barrikád, mint népünnepele.

A válság kezd kimélyülni.

Az uralkodó rend és az uralkodó őriás-tőke, a Rothschildok, Finalyk, Wendelek, Schneiderek s egyéb hadiszállítók, szem-melláthatólag megrettentek kissé s így kezdenek kacérkodni a végső fegyvernek, a „jobboldali forradalomnak”, a fasiszmusnak a gondolatával. A francia munkások azonban tanultak az olasz, német, osztrák példán. A jobboldali gyűléseket kihívásnak tekintik s felveszik a harcot. Így keletkeznek a barrikádok.

*

Röviddel ezelőtt még úgy tetszett, hogy a francia fasiszmus nem lesz képes különösebb erőfeszítésre. A szélsőjobboldali mozgalom csomó, egymással gyakran szembenéző csoportra bomlik. Egyik germán pénzből táplálkozó Hitler-utánczat. A másik rendíthetetlen köztársasági, a harmadik hü királysági, a negyedik az olasz példa vonzza az ötödik inflacionista, a hatodik a töke pénzszerzési érdekét védi.

Most aztán, mikor a hurok kezd szorulni, kiderült, hogy az uralkodó rend azért egységes testülettel rendelkezik, a melyre adott esetben biztosan számíthat: a volt frontkatonák szövetségével.

Ez a szövetség maga is két testületből áll: a nemzeti unióból s az egyesült unióból. Az elsőnek 965 ezer, a másodiknak 875 ezer tagja van. Tehát közel kétfélmillió ember, egytől-egyig fegyverfogható férfi, a harcateren kiképzett könyörtelenséggel és a civilterületeken beléjük ojtott sovén hadfiúi gőzzel.

Február 6-án, amikor a Concorde-téren a nagy vérengzés lezajlott, e volt front-harcosok már az első sorokban marsoltak s ha be tudtak volna jutni, amint akkor még nem tudtak bejutni a képviselőházba, akkor ma a Harmadik Köztársaság népuralmának már nyoma sem volna.

A szorongatott rendszer most, válságosra forduló helyzetében, a két front-harcos testületet vette elő. Politikai különbség nincs a szövetségek között. Egyidejűleg s ugyanazon célra hasznosíthatók.

Tehát mind a kettő egy napra: július 8-ra hívta össze gyűlését. Az első Metzbe, a második Vichybe. Mennydörgésszerűen, egyazon tölcserbe fújva akarják közreadni kinyilatkoztatásukat.

Mit akarnak?

Persze, forradalmat. Ifjakat az öregek helyébe. A pártok feloszlását. Korporációs rendszert. Nemzeti gazdasági tanácsot. A közélet megtisztítását. A kizsákmányoló és megmészároló töke megbilincselését. Éppen úgy, mint Hitler. Államtanácsot. Éppen úgy, mint Mussolini.

A B. L. és N. U.

júniusi

ajándékregénye:

NEMES FERENC:

ELEMISTA
VOLTAM...

Sztrájktilalmat, irányított gazdaságot, mint minden fasiszmus.

E jelszavak nem kevésbé forradalmiak, mint a nácié vagy feketéingeseké. De a jelszavak mögött a rothschildi bankmilliárdok, a creusoti ágyugyarak, a gyarmati véres „pacifikálások” húzódnak meg.

Két-három évvel ezelőtt e jelszavakkal még sikert lehetett volna elérni. De azóta Németország és Ausztria figyelmeztette a tömegeket. A vágóhídra szánt milliók tudatosak s legfeljebb a még frontgőztől mákonyos, magukat örök honmentőknek képzelő csatárokat lehet ujjab táncba vinni.

*

A front-harcosok s egyéb fasiszták több táborba sorakoznak, de együtt marsolnak majd.

A baloldal hasonlóképpen.

Pártok feszülnek egymással szembe. De a legutóbbi barrikádok megmutatták, — maguk a tömegek nem. A karhatalommal Lyonban is, Toulouseban is együtt vették fel a harcot a különböző baloldali rétegek.

Végeredményben kialakult már a két nagy, ellenséges tábor. Alapjában csak a rohamjel hiányzik. A kiűrt, legalább a végső hadgyakorlatra, július 8-án akarják megfújni.

Mikes Imre

Chamberlain
márkarontással vádolja Németországot

Anglia ragaszkodik a kiegyenlítő hivatal felállításához

London, június 27.

Megírtuk, hogy az angol kormány feleletül a német fizetések beszüntetésére, felállította a Clearing Office-t — kiegyenlítő hivatalt — a német követelések zárolására az angol hitelezők javára.

Németország már bejelentette tiltakozását a kiegyenlítő hivatal felállítására, illetve a retorzió ellen és azzal fenyegetőzött, hogy a hivatal működése esetén Németország beszünteti nyersanyag vásárlásait az angol piacon.

Neville Chamberlain angol pénzügyminiszter ma az alsóházban nagy beszédben indokolta a Clearing Office felállítását s egyben súlyos kritikát gyakorolt a német fizetések beszüntetésére felett.

Chamberlain mindenekelőtt azt hangsúlyozta, hogy a hitelezők — joggal vagy jogtalanul

— nem bízhatnak többé a Németország által előterjesztett számadatok jóhiszeműségében.

A Birodalmi Bank készleteinek jelentékeny csökkenését azon eljárás okozta, amely lényegileg a márka értékrontásának felel meg. Ez abban nyilvánult meg, hogy devizákat előlegeztek német exportőröknek arra a célra, hogy ezeken külföldön német kötvényeket olesón összevásárolhassanak és azokat Németországban nyereséggel eladhassák.

Örömmel állapítom meg, — mondotta Chamberlain — hogy a német kormány elfogadta meghívásunkat és megbízottakat küld Londonba a kérdés letárgyalására. Reméljük, kielégítő megoldást köthetünk a németekkel, de a kiegyenlítő hivatalok felállítására vonatkozó törvényjavaslat megszavazásával

nem várhatunk.

Anglia a megegyezés előfeltételének tekinti a törvényes elsőbbséget élvező Dawes- és Young-kölcsönök szolgáltatásának fizetését és hogy minden egyéb tartozás tekintetében Angliát ne részesítsék a többi országoknál kedvezőtlenebb elbánásban.

Az alsóházban többen hozzászóltak Chamberlain beszédéhez s az egyik szónok megkérdezte, mennyit engedélyezett Németország a külföldi német kölcsönök összevásárlására?

Chamberlain válaszában kijelentette, hogy Németország egyedül az ez év március végén zárult félévben 335 millió márkát engedélyezett kivinni a kötvényeknek fent említett módon való összevásárlására.

Ügyvéd ügyvédnek is...

Sikkasztásért hat hónapra
ítéltek egy ügyvédet

Elköltötte a kliense pénzét, aki egyébként szintén ügyvéd

Kolozsvár, június 27.

Szenzációs ügyben hozott ítéletet a kolozsvári törvényszék:

hathónapi fogházra ítélték egy ügyvédet sikkasztás miatt.

Dr. Székely István kolozsvári ügyvéd még az elmúlt évben felkérte dr. Nagy Elek hidalmási ügyvédet, hogy Salamon Ernő ottani kereskedő ügyfelétől hajtja be tizenkétezer lej követelését. Később hiába sürgette az összeget,

hasztalan irt 18 levelet, még választ sem kapott.

Végülis magánaton érdeklődött és megdöbbenéssel állapította meg, hogy Nagy doktor

már rég felvette a kérdéses pénzt.

Sikkasztás címén tette meg feljelentését. A kolozsvári törvényszék Dunca tanácsa kedden foglalkozott az ügyvel: dr. Nagy Eleket hathónapi fogházra ítélték.

Ismeretlen tettesek lelejezték
egy falusi házaspárt, aztán rájuk
gyújtották a házat

A csendőrség letartóztatta Fodor József korondi lakost

Székelyudvarhely, június 27.

Megdöböntő tragédia tartja izgalomban az udvarhelymegyei Korondot és környékét. E hó 25-ére virradólag ismeretlen okokból kigyulladt Fábán József malomtulajdonos háza. A tűz rohamosan terjedt s percek alatt lángokban állott az egész ház. Mire kivonult a tüzoltóság, az épület már egyetlen izzó és lobogó zsarátnok volt, úgyhogy megmentésére gondolni sem lehetett.

A reggeli órákban, amikor a tűz már elvégezte pusztító munkáját, a hatósági vizsgálat megállapította, hogy

Fábán és felesége az égő ház romjai között lelte halálát. Néhány elszenesedett csontmaradvány tanuskodott csupán a házaspár borzalmas tragédiájáról.

Ezzel hivatalosan le is zárták volna az ügyet, ha közben a csendőrséghez névtelen feljelentés nem érkezik, melynek írója ama gyanújának adott kifejezést, hogy

a Fábán házaspár nem szerencsétlenségnek lett áldozata, hanem teroszerűen végrehajtott gyilkossággal tették el őket láb alól.

A följelentés alapján a csendőrség meg is kezdte a nyomozást, mely a mai napon szenzációs megállapításokhoz vezetett. Ezek szerint minden jel arra mutat, hogy valóban gyilkosság történt.

A tapasztaltak nyomán az a föltevés alakult ki, hogy a tüzkatasztrófát megelőzően a házaspár gyilkosai az ajtó mögött rejtőztek el, majd az éjszaka beálltával, amikor „munkájukban” senki sem zavarhatta őket, rátámadtak Fábánra és feleségére, kihurcolták őket az udvarra, ahol a favágó tőken a szó szoros értelmében lefejezték a házaspárt.

Bestiális tettük elkövetése után áldozataik holttestét visszavitték a házba,

petroleumot öntöttek rájuk, aztán meggyújtották a lefejezett hullákat.

A favágó töke körül vérnyomokra bukkant a csendőrség, a törzshöz ragadva pedig hajas huscafutókat találtak.

A szomszédok kihallgatása után a csendőrség súlyos gyanúkok alapján letartóztatta Fodor József korondi lakost, aki haragosa volt a meggyilkolt házaspárnak. Holnap száll ki a hely színére az ügyész.

Tárgyalják a nyomdászok
új kollektívszerződését

Kolozsvár, június 27.

Az erdélyi és bánági nyomdaipari alkalmazottak kollektív árszabályszerződése június 30-án jár le. A munkaadók és alkalmazottak megbízottai hétfőn délelőtt össze a kolozsvári munkaügyi felügyelőségen, Tarnoveanu felügyelő vezetésével az új árszabályzat megtárgyalására. Egyelőre még ellentétek merültek fel, de remélik, hogy sikerül a megegyezés.

Készülődés a bánffyahunyadi
nagy dalosversenyre

Bánffyahunyad, június 27.

Kalotaszeg magyar művelődési eseményének ígérkezik a vasárnapi nagy dalosverseny. Délelőtt zászlós felvonulás, istentisztelet és közeledő lesz. Délután négy órakor lesz a tulajdonképpeni verseny. Színpompás eseménye lesz a dalosnapnak hatvan kalotaszegi ruhás lány felvonulása.

Öttagu családot irtott ki
a mérges gomba

Nagykanizsa, június 27.

A somogy megyei Somlótvar községben Sáskai Imre gazdálkodo az erdőben nagy csomó gombát szedett, amelyet a felesége ebédre megfőzött.

Délután az öttagu család mindegyike rosszul lett. Beszállították őket a zalaegerszegi kórházba, ahol gyomormosást alkalmaztak, de már minden segítség elkesített és négyen borzalmas kínok között kisérvettek.

Sáskainé még életben van, de állapota reménytelen.

Korpás a feje? Kopaszodik? Hull a haja?

Használjon

„FLOREAL“ hajszeszt

1 üveg ára 60 lej. — Kapható minden jobb szaküzletben, ha nem kapná, írjon:

Vezérképvislet: Drogueria „CENTRALA“ Oradea

A temesvári törvényszék 5 évi börtönre ítélte a síkkasztó barátházai jegyzőt

Temesvár, június 27.

A törvényszék ma délelőtt hirdetett ítéletet Hanecker Henrik barátházai jegyző ügyében, aki ellen az volt a vád, hogy az általa kezelt adópénzekből 180 ezer lejt elsikkasztott. A törvényszék 5 évi börtönre ítélte a megítélt jegyzőt, aki fellebbezést jelentett be a szigorú ítélet ellen.

ellen.

Ugyancsak ma került sor ítélethozatalra abban a pörben, melynek vádlottai: Becker Miklós és Krémer Mátyás újpécsei bankigazgatók, akik ellen csalárd bukás címén indított eljárást annakidején az ügyészség. A törvényszék felmentette őket az ellenük emelt vádak alól.

Nagyszeben tragikus évfárója

Találkoztam a „halálos ifjuság“-gal

Hogyan lesz az írásbeli dolgozat tizenöt hibájából huszonnégy aszpirin-tabletta? Mi történik a négerrel, aki a Vörös-tengerbe ugrik, avagy a „kis“-érettségi, mely nagy tragédiákat szülhet

Helyszíni röntgenfelvétel a jelenlegi iskolai rendszerről, mely szakadékokat vont a Tegnap és a Ma diákja közé

Nagyszeben, június 27

Nagyszeben... a kaszányák és iskolák városa.

De elsősorban diákyáros, melynek ódon falai között az ifjuság rég legendás életének emlékei kísértének: a sarjadt nemzedékek elcsúszott vidámsága s a bizakodás, mely el nem hervadó virágként nőtt ki vaiaha az ifjak szívéből.

A háborús és háboru utáni évek áthidalhatatlan szakadékokat ástak a Tegnap és Ma diákja között. Utjaik meszire elkanyarodtak egymástól. Az egyik az élet pozitívumaiban kereste létezésének, jövőjének értelmét és lehetőségeit, a másik ködös zsákutcákban bolyong, negatívumok mérlegelésével vesztegeti idejét s már a haláltól sem riad vissza, ha úgy látja, hogy az érvényesüléshez vezető hidak összeroppantak előtte és mögötte.

Halálos ifjuság ez, melyről Bruckner német író olyan megrázó darabot írt.

A darabot betiltották Európa néhány fővárosában, mert a cenzorok szerint igen sötét színben tünteti fel a mai ifjuságot. Ilyenformán nem kerülhetett a közönség elé, ám az élet gondoskodik pótlásáról és a rendőrségi hírek — ha nem is irodalmi feltárlásban — de szolgálnak alég adattal, amely rávilágít a mai ifjuság sötét titkaira.

A „Halálos ifjuság“ néhány drámája Szebenben játszódott le. Változatai előzőleg Jasiban és Csernovicban kerültek ama színpad láthatatlan deszkáira, a mely előtt minden földi cenzor hatalma megszűnik.

Diákttragédiák — állapítjuk meg s rendszerint nem kutatjuk az okokat. Aki pedig a titkok mélyébe igyekszik hatolni, attól következetesen megvonják a szót.

Mi lesz veled, ifjuság?...

Fiatl öngyilkosok

Megérkezésemkor olvasom a helyi lapokban, hogy egy Babes Elena nevű diáklány a vonat elé vetette magát. Az újságok csupán a rendőrség közléseivel jelentik közlik. Nem is csoda, mostanában annyi nagy esemény történik a széles világban, hogy egy öngyilkosság tiz soránál aligha érdemel többet.

Aztán egy másik esetről szerzek tudomást. Török Berta, Török Pál nyugalmazott pénzügyi felügyelő leánya, a római katolikus tanítóképző intézet negyedéves növendéke

huszonnégy aszpirin-tablettát vett be öngyilkossági szándékkal.

Az orvos szerencsére idejében megér-

kezett s így a leányt sikerült megmentenie az életnek.

Ime az előzmények:

A lány kántori vizsgára állott. Nem volt hangja, tehát megbuktatták. Egész évben szorgalmasan készült erre a vizsgára s mivel azideig oktatói közül senki sem kifogásolta hangját, azzal a meggyőződéssel állt a bizottság elé, hogy oklevelet szerez s ennek alapján valahol egy kis állást, amivel könnyíteni fog szülei nehéz helyzetén.

Lefizette az ezeröt száz lej vizsgadí-

ját. Aztán megbukott.

Ez volt az első felvonás.

Következett a képesítési vizsga. A szorgalmas, mindeztideig kifogástalanul tanuló leányt most már csak az vigasztalta, hogy, ha a kántori vizsga nem is sikerült, talán megszerezheti a tanítónői oklevelet. Elkészítette román írásbeli dolgozatát. Másnap közölték vele, hogy a dolgozat nem sikerült s így javító vizsgára kell állania.

Aznap este szülei távollétében bevették az aszpirin-tablettákat.

Két öngyilkosságra nem volt elég aszpirin

Beszélgetek a család ismerőseivel.

— Nagyon meglepett bennünket — mondják — Berta öngyilkossági kísérlete. Még gondolni sem mertünk arra, hogy ez a vidám, intelligens lány ilyen gondolatokat forgat a fejében. Az iskolából nagyon leverten ment haza, azt mondta szüleinek, hogy fáj a feje s hagyják őt pihenni. Csupán huga, Ildikó maradt mellette, aki szintén növendéke a tanítónőképzőnek. Neki már előbb vizsgára kellett állania, évvégén azonban közölték vele, hogy nem engedik vizsgára csak ősszel.

Nagyon valószínű, hogy nemcsak Berta, de Ildikó is öngyilkosságot akart elkövetni. Talán nem volt pénzük több aszpirinre... Mit lehet tudni. Tény az,

hogy mikor az orvos megérkezett, a kisebbik lány megtagadott minden felvilágosítást az öngyilkosság körülményeit illetően.

— El se tudjuk képzelni, hogyan buktattak meg a vizsgán a Török-lányok. Mindakettőről az volt a hír, hogy az intézet legjobb növendékei közé tartoznak. Nehéz dolog egyoldalúan ítélkezni, de valahogy az a benyomásunk, hogy az iskola szabadulni akart tőlük, nem másért ez a szegény szülők gyermekei s tetszik tudni, az intézetnek kellemesebb, ha gazdag növendékei vannak, akiknek tandíjával nincs annyi baj... Lehet az is, hogy tévedünk. manapság igazán nem lehet senki fölött biztosan ítélkezni.

Látogatás

A Mária Terézia árvaház környékén lakik a Török család. Abban a bérkaszányában, mely négyszög alakban veszi körül az árvaházat. Több száz esztendő, földszintes épület ez, kicsiny 2—3 szobás lakásokkal, melyeknek ajtaja az utcára nyílik. A 12-es számú ajtón kell benyitni Törökékhez. Jobbról egy nyugalmazott ezredes lakik, balról egy szintén nyugalmazott állami tisztviselő, akinek lakásából zongoraszó szűrődik ki ami nagyon furcsán hangzik ezen a helyen, a szegénységnek ebben a citadellájában...

Török Pál, a család fő, még aránylag fiatal ember. Nem is tudom megérteni, miért nyugdíjazták. Szívesen fogad, de nem akar nyilatkozni, látszik rajta, hogy fél a nyilvánosságtól. Régi karakán tisztviselő típus, aki bizonyára maga sincs tisztában azzal, hogyan történhetett ez a szerencsétlenség, mely annyira feladta visszavonult életét.

— A lányom hál' Istennek már jobban van — mondja. Ne is tessék egyebet ír-

osztályvizsgára áll. Szó- és írásbeli vizsgát tesz a román, francia, latin nyelvből és a matematikából. Aztán jön a szóbeli történelemből, földrajzból, kémiából, természetrajzból és a polgári jogok és kötelességek tantárgyából.

Ha mindezekkel kész van, akkor érettségire állhat.

Itt már bizottság vizsgáztatja.

A diák írásbeli dolgozatot készít románból és matematikából. Aztán szóban és levitzgázik ezekből a tantárgyakból. Még mindig nincs kész. Három tantárgy van még hátra: a történelem, földrajz és francia.

Igy néz ki a „kis érettségi“.

Mindezek a vizsgák több mint egy hónapot vesznek igénybe. Több, mint harminc tavaszi és nyári napot, mely idő alatt a kis diáknak ott kell görnyednie a könyvei mellett. Persze lefogy, arca becsik, étvágya nincs és minden gondolata a holnapi vizsga, ahol egy rossz felelet megsemmisítheti mindazt, amit egy év megfeszített munkájával felépített.

S ha alaposan el is készülnek, akkor se lehetnek biztosak az eredményben. Akadnak ugyanis kedélyes bizottsági tagok, akik leleményes fejtornákban élnek ki szellemi felsőbbbségüket.

A diákság között közszájon forognak azok a kérdések, melyeknek mindegyike egy-egy diákldozatot jelent. Például:

— Hány torony van Romániában?

Vajon az olvasó tudna-e erre válaszolni? Ugye, hogy nem. Pedig igen egyszerű.

— Három. Turnu Severin, Turnu Rosu és Turnu Magurele.

És egy másik:

— Mi történik a négerrel, aki a Vörös-tengerbe ugrik?

— Vizes lesz.

Ugy-e, milyen egyszerű?

Csak éppenhogy hirtelen nem jut az ember eszébe.

Mindezeket nem panaszképpen említjük fel és főleg nem, mint kisebbségi panaszt. Minden iskolában hasonló a helyzet. A miniszter pedig tudja, hogy mit akar, merre megy. Csak a szegény diákok nem tudják. Így esik meg aztán, hogy néha a haláltól kérnek tanácsot...

Kakassy Endre

— A gyomorfájás, gyomornyomás, bésárpangás, alhasi bérbőség, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelylepedék, kábultság, fülzúgás, halvány arczsin, migrén, kedvetlenség a természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata által igen sok esetben hamarosan elmúlik. Az orvosi világ azért nyilatkozik a legnagyobb elismeréssel a magyar Ferenc József vízről, mert hatása izgékony bélrendszerű egyéneknek is megbízható és rendkívül enyhe.

A csikszeredai választás eredménye

Csikszereda, június 27

Összesen leadtak 905 szavazatot. Ebből a magyar pártra 547, míg az egyesült román pártokra 355 esik. 21 szavazatot megsemmisítettek. 28 tanácsosi helyből 17-et a magyarok, míg 11-et a románok kapnak. A kinevezésre kerülő 10 tanácsosi hellyel odaalakul a nelyzet, hogy az egyesült román pártok többségbe kerüljenek.

Mindezenetre elszomorító, hogy egy 90 százalékosan székely lakosú városban a választók közömbössége miatt a tisztviselők ennyire befolyásolhatják a közigazgatási testület összeállítását.

HIREK

Jöjjön velünk Velencébe

A helyzet az, hogy önök úgysem visznek el engem Velencébe.

Önök csak pénzért visznek Velencébe engem is és mindenkit.

Önöknek ugyanis Velence üzlet.

Üzlet a Szent Márkus-templom keleti pompájával, gótstíliu melléképületeivel, öt bizánci kupolájával, arany és ezüst táblás drágaköveivel, mi ezer éve, hogy készített egy elfelejtett aranyműves Konstantinápoly sötét kis utcájában és utána meghalt névtelenül.

Üzlet a Zeno-kápolnában Giambattista kardinális síremléke, a harangtorony a logettával, mit egy Sansvinoto készített, üzlet Daniele Maninnak, a köztársaság diktátorának oroszlanokon nyugvó szarkofágja s a korai renaissance is üzlet önöknek Giobbe Pietro nagyszerű portálójában

Üzlet Giovanni Bellini oltárképe, Paolo Veronese festménye s fizian is, ki mármár az egekben járt.

Üzlet a Canale Grande s a bomlott szerelmes hangulat, a kék ég és végig Szent Márk egész köztársasága, Velence egész története, Odoakerrel és Teodorikkal együtt s talán az egész kereszties hadjárat azért vonult itt át hőmpölyögve és kavarva, hogy Velence szépüljön, bővüljön és növekedjék s ön, kedves utazási iroda 1934-ben minél többet keressen rajta.

Itt nagyon érzem, ok az okozattal elválaszthatatlan. Itt, úgy hiszem, a Beranger elleni hadjárat is azért bukott meg s szenvedett léket Rialto előtt, hogy Velence megmaradjon és viruljon és üzletet hajtsanak önnek. Itt a dogék is csak azért éltek, itt művészek, festők, építészek, azért szerettek, kinlódtak, szenvedtek, pusztultak és alkottak műremeket, itt a Giardini publicci is azért készült villámgyorsan Napoleon parancsára hogy ezzel is hiogasson és csalogasson és fájdjtsion s hogy ön, menetjegyiroda, ezt is feltehesse hatalmas plakátjára.

Sietve jelentem ki, mielőtt félreértenének: Az üzlet a menetjegyiroda szuverén joga. S hogy a menetjegyiroda egy velencei éjszakából, a csillagokból a kék égen s a bérkákából, mik alatta eveznek, egy dalossal megtűzdelve a csónak ormán — üzletet bonyolít, ez lehet egy költő megdöbbenése s esetleg egy Carducci bele is halt volna az ilyen gyötrelmes prózába, de ez mégis magánügy. A menetjegyiroda magánügye.

Van azonban egy része ennek a dolognak, ami az én ügyem is. Amibe belekevertek, behajszoltak és belekergettek és ez az, hogy önök, kedves menetjegyiroda, engem meghívtak Velencébe!

A plakátokon ez áll öles betűkkel: *Jöjjön velünk Velencébe!*

Meghívtak!

Megyek!

A szőlőhegyre hívtak a napokban, meg kirándulásra a környékre. Révre, egy barátságos estélyre, egy felolvasásra vidékre, egy rokonomhoz vacsorára, akik utálok, nem mentem.

De Velencébe megyek.

Meghívtak, megyek!

Az önök vendégszerető meghívását, elhatároztam, elfogadom: Megyek önökkel Velencébe!

Már csomagoltam is. Bőröndömet becsomagoltam. Terveimet is fésülgettem már. Hangulataimat, vágyaimat, álmaimat forgattam, halmoztam és csitítottam. Már a Canale Granden hajóztam, már a Doge-palotában jártam, már a Márkus-templon bámultam a galambokat, akik szálltak fehéren a kék ég felé s utána lerajzottak a lábaimhoz testvéri párosulásban. Már minden megvolt, már minden élt és mozgott, már a legapróbb részletekig kidolgozva tervem, mikor a menetjegyiroda hivatalnokai azt mondták: *8000 lej!*...

Utiköltség?! Pénz?!

De hát mi ez?! Önök meghívtak engem Velencébe!... Itt a plakát: Jöjjön velünk Velencébe!

Hát hogyan? Ez is lehetséges? Meghívna s pénzt követelnek?

A barátomék, akik a multkor meghívtak azt mondták: *Jöjjön hozzánk vacsorára. Meghívtak. Mindenesetre várattatott lett volna, ha utána számlát tol-*

— Szatmáron nem lesz választás. Tudósítónk jelenti: Most már ugylátszik, hogy ez befejezett tény. Legalább is arra mutat a magyar párt intézőbizottságának tegnapi ülése, amelyen elhatározták, hogy a paktumot nem írják alá, egyrészt, mert keveslik a magyar pártnak felajánlott nyolc tagsági és egy alpolgármesteri helyet, másrészt, mert a meg egyezésnek csak akkor volna értelme, ha azt junktimba hoznák a megyei tanácsválasztásnál is, ahol a magyar párt listája nem állana olyan biztosan, mint Szatmár városában. Ezt a határozatot, amely igen sok vitára és tárgyalásra megjegyzésre adhat alkalmat, dr. Chereches István polgármester tudomásul vette s kijelentette, hogy nem lesz választás, marad az interimár-bizottság. — Nekünk így is jó — mondotta a polgármester — mi együtt akartunk működni a magyarokkal a vá-

Vajda mindig ravasz politikus volt és nagyszerűen értett ahhoz, hogy bizonyos látszatokat esetleg pont ellenkező értelemben hasznosítsa érvként, mint amit azok valóságban kifejeznek. Hét magyar lap van Nagyvárádon, mondja Vajda Sándor, kell-e ennél nagyobb bizonyítéka a jogok teljességének és az életlehetőség zavartalanosságának. Közben Vajda tudja, hogy az a hét lap a szinlődő kisebbségi sajtó súlyos bomlási tünete. Hogy a hét lap nem az egészség, hanem a legsúlyosabb betegség ijesztő tünete. A seb furcsa dörmögését kinévezi egészségpírnak, arcórsúnak. Nem volna semmi hiba, de mi tudjuk, hogy Vajda nem téved. Ő tudja, hogy mit jelent az a hét újság. Vajda orvos is és valószínűleg erőlyesen tiltakoznék az ellen, hogy Göre ar módján „hasznló jó egészséget” kívánjunk neki.

IDŐJELENTÉS. A budapesti idővizsgáló állomás jelentése: Nyugatra forduló légáramlás, nyugatról terjeszkedő felhősdés, esetleg zivatarok.

— A csikszépvízi tanító a szőnyegetek és virágokat is irredentáknak látja. Csikszeredáról jelentik: A csikszépvízi állami iskola évvégi záróünnepélyével kapcsolatban kézimunka-kiállítást rendezett. A kiállítást több román előkelőség kíséretében a vármegye feje is meglátogatta. Senkinek sem volt kifogása a rendezés ellen, sőt elismeréssel méltatták azt. Ilyen előzmények után tünt fel Olteanu Constantin tanítónak, hogy a kiállítás terem szőnyege „irredenta”. A szőnyeg több más színei között a rózsaszín, fehér és zöld színek is láthatók voltak. Ugyanekkor azt is felfedezte, hogy az egyik növendék piros szallagat átkötött zöld levelű fehér rózsákat helyezett el a teremben. Kész volt az „irredenta” vád. A mindenképpen babérokra vágó tanító, a csendőrségre szaladt és intézkedett, hogy a hallatlan tüntetés miatt vezessenek be szigorú vizsgálatot. A legérdekesebb a dologban az, hogy az egész kiállítást a román nyelvű állami iskolában, román tanítók rendezték. Hogy ezek után kit, vagy kiket fognak felelősségre vonni, arra egész Csikszépvíz kíváncsi.

— A fiu halálos szerencsétlensége az apa szemeláttára. Beszterceből jelentik: Brandsch Vilmos rekencei gazdálkodó, 18 éves fiával kiment az erdőbe fát vágni. A döntést rossz irányba kezdték, úgyhogy az egyik hatalmas tölgyfa feléjük zuhant. Az apának még sikerült idejében félreugrania, de fiát olyan szerencsétlenül találta a lezuhanó fa, hogy kórházba szállított közben meghalt. A hatóság vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kát terhel a felelősség.

— Egy évre ítélték az erdélyi zsinagógák remét. Marosvásárhelyről jelenti tudósítónk: A törvényszék kedden délelőtt tárgyalta Schwarz Mózes bukaresti illetőségű volt vándorkereskedő pörét, aki az utóbbi időben valósággal specializálta magát a zsinagóga fosztogatásban. Az érmiályfalvai, marosvásárhelyi és szászrégeni zsinagógából értékes kezszereket és terítőket emelt el s azokat kéz alatt értékesítette. A törvényszék

nak az orrom alá: Tessék fizetni. Szóval önök pénzért visznek el? Ez más. Akkor ne hazudjanak. Akkor ne hívjanak. Ne invitáljanak. Akkor írják oda kérem a plakátra: 8000 lejért eljöhét Velencébe! Vagy ezt: Akinek 8000 leje van, az elmehet Velencébe.

Igy írják ki és ne tagadják le, hogy pénzbe kerül. Ne csapjanak be senkit, ne ringassanak bele egy vendégszerető mondat hazugságába.

Az után lehiggadva, csendesen leszámolva mindennel, egy élettelle is, amit felvállaltam, lehajtott fejjel megyek. Megbékéltem járok, ha gyötörőde és látom, hogy tehetetlenül ég, pusztul és szenved köröttem egy világ s hogy idevagyunk élve egy gyötörő katanba életre itélve s kiut semerre nincs. Mondom így megyek s fejem is lehajtom, hogy

rosvezetésben, de nem sikerült. A város közönsége nem mindenben helyesli a magyar párt vezetőségének határozatát.

— Figyelmeztetés. A Nagyküküllővármegyei nyugdíjasok egyesületének vezetősége a temetkezési osztály tagjait ezúton is figyelmezteti, hogy a 6 hónapi várakozási idő június 30-án lejár, segélyezését július hó 1-től megkezd. A vezetőség nyomtatékosan figyelmezteti a temetkezési osztály tagjait, hogy a várakozási 6 hónapra esedékes 30, illetve 15 lej havi járulékot folyó hó 30-ig annál is inkább igyekezzenek befizetni, mert aki ezen kötelezettségének az adott határidő alatt eleget nem tesz, segélyezési jogát elveszíti. Befizetni lehet minden csütörtökön d. e. 10—12 óra között a segésvári Martini-féle cukrászda udvarán levő egyesületi irodában.

ABLAK

Schwarzot egyévi fogházra ítélte. A templomrabló sokalta a büntetést és fel-lebzezt.

— Nyolcadik kísérletre sikerült az öngyilkosság. Csikszeredáról jelentik: Vaszi Ferenc lovászi vasuti pályaudr hosszabb idő óta huskomorságban szenvedett. Családja állandóan remegett az életéért, mert rövid egy esztendő alatt hét ízben kísérelt meg öngyilkosságot. Minden esetben kötéllel akarta kiszorítani magából céltalanul vált életét. Hozzá tartozói azonban idejében észrevették a készülő szerencsétlenséget és leválták. Tegnap hajnalban rendes szolgálati körutját végezte Lovász és Csikszentmihály állomások között. Késő délutánra sem érkezett haza. Keresésére indultak és az 55-ös órház közelében egy fa kiálló galyára felakasztva találták. Rég halott volt.

— Vasuti haleset. Tudósítónk jelenti: Könnyen végzetessé válható vonatkisiklás történt hétfőn délután Málnásfürdő közelében. A székely körvasut 414 számú személyvonata. Málnásfürdő állomását elhagyva, megfelelő jelzés hiányában, a javítás alatt álló pályatestre futott és úgy a mozdony, mint a szerkocsi kisiklott. Emberéletben nem esett kár. Szakértők véleménye szerint, ha a mozdony ötít méterrel tovább siklik ki, az egész szerelvényt menthetetlenül magával rántja az Oltha. A személyvonat utasait a helyszínrre érkező segélyvonatra szállították át, ahonnan mintegy négyórán késéssel érkeztek be Brassóba.

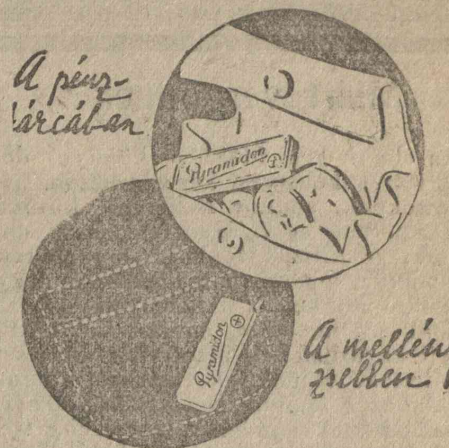
★ **Ady összes verseinek könyvnap kiadása.** A magyar könyvnapnak egyik legnagyobb szenzációja Ady Endre összes verseinek propaganda kiadása. Ady Endre költői örök és hatalmas értékehez képest, gyenge és erőfőn minden dícséret, minden magasztalás. Ady nemcsak a magyar költészet és a magyar irodalom, hanem a világirodalmi líra csuesportjára került örökértékű klasszikus. — ak'ber azonban mai életünk örök magyar és emberi életünk minden eleven ereje benne van. Az Athenaeum kiadása Adyversek kötete páratlan diadalutra tekinthetnek vissza: előgyták az összes eddigi kiadások, úgyhogy a má hónapokon át nem volt kapható. A magyar könyvnapra megjelent új Ady-kiadás 541 oldalon pompás kiállításban, az Athenaeum páratlanul gondos, gyönyörű kivitteli kiadásában fehér papíron díszvázonkötésben a Könyvnapra 120 lejért, v'ána 150 lejért kerül forgalomba. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56—58, az udvarban.

csak keveset lássak az egészből, ami él s akkor felkapva fejem, egy plakát inzultál, egy palkát hazudik. Meghív majd kijózanitva, fejbe vágva, tudtomra adja, hogyha szegény vagyok, akkor itthon maradok.

Jó lenne, ha levénnek ezeket a plakátokat s új plakátokkal jönnének ki, a mikre felírnák az igazságot. Cseréljék meg a plakátokat ujakkal, avagy ne csodálkozzanak, ha egy reggel, hirtelen mozdulattal, letétem a falról ezeket a hazugságokat, ha letétem Márkus térrel, Doge-palotákkal és Sójahok-hidjával együtt.

Ha leszakítom, ne csodálkozzanak. Száz ezer embertársam nevében teszem, akikkel sohasem fogunk élmenni Velencébe.

Gábor István

elfér ez a legujabb lapos fémcsoomagolás. 10 tabletta Pyramidont tartalmaz, ami minden rossz szullétnél és fejfájásnál segít Önön...

a Bayer-kereskedel

Pyramidon

Pyramidon minden gyógyszerárban!

— Még a mérleghitelesítő is... Csikszeredáról jelentik: Már a mérleghitelesítő sem fér meg a kereskedőtől. Országos gyakorlat, hogy a mérleghitelesítéssel megbízott állami tisztviselő köteles az egyes falvakban ellenőrizni a kereskedők mérlegeit és hitelesíteni azokat. Most ezt a jól bevált szokást a csikszeredai mérleghitelesítő főnök valami személyi sérelemből kifolyólag felrugta. Rendeletet bocsátott ki, hogy a megye összes kereskedői jelentkezzenek mérlegeikkel csikszeredai hivatalában és aki záros határidőn belől nem tesz eleget a rendeletnek, azt szigorúan megbünteti. Most aztán a megye 52 községéből székre kell bezötyögtetni Csikszeredába a különböző mérlegeket, melyek így a legnagyobb romlási veszélynek vannak kitéve. Sőt: az is megtörténhetik, hogy hitelesítés után, hazamenet romolnak el a mérlegek s egy esztendőn át aztán így használják. Az esetet az illetékesek figyelmébe ajánljuk.

— **Véndiáktalálkozó a Székely Mikó-kollégiumban.** A Székely Mikó-kollégium véndiákjainak ezévi találkozója f. év július 1-én, vasárnap lesz, melyre a fő- és leánygimnázium, valamint a polgári leányiskola és tanítónőképző összes volt növendékeit szíves szeretettel meghívja és várja a kollégium igazgatósága.

★ **Az új váltótörvény,** teljes román szöveggel, magyar fordítással és magyarázatokkal. Közreadták dr. Gáspár Gyula és dr. Váradi Ödön ügyvédek. Ára 50 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56—58, az udvarban.

A DALÁRDA KERTI HANGVERSENYE

A Brassói Magyar Dalárda szombaton, június hó 30-án este a „Gambrius” helyiségeiben ezidén is megtartja évzáró kerti hangversenyt, melyet mult szombatról azért kellett elhalasztani, mert közben az énekhar „Az ember tragédiája” sorozatos előadásain működött közre. A rendezőség elsőrendű gondja volt most is, hogy a magyar dalköltészet legszebb karénekeiből olyan változatosan gazdag műsort válogasson össze, mellyel egy minden tekintetben kellemes szórakoztató estét tudjon szerezni a város magyar közönségének. Ezért reméli, hogy szombaton este is tele kert fog hallgatni a dalárda énekeit. Jó ételekről és italokról a vendéglős gondoskodik. A rendezőség ezúton is figyelmezteti az egyesületi pártoló tagjait, hogy pártoló tagsági szelvényük ellenében díjtalanul kaphatnak belépő-jegyet. Tehát viszontlátásra június 30-án, szombaton este a „Gambrius” kerthelyiségében.

Fürdőcipők és fürdősapkák
nagy választékban

LINOLEUM

A. STECKL A. Kapu-utca 34.
A Hírelközpont tagja.

Lássuk Belényest és környékét!

SZERKESZTETTE:
KUN MATYÁS

Miért vergődnek?

Az elmúlt régi időkben könnyű dolguk volt: a belényesi kereskedőknek és iparosoknak, amikor Belényes környékén hatalmas és virágzó faüzemek dolgoztak. A kifizetett havi mukabérekből minden hónapban legkevesebb négy-öt millió lej került a belényesi piacra. Hol állunk ma ettől, amikor a CAPS vezeti az üzemet, amelyeket teljesen leépítettek. Sajnos, az elhocsátott mintegy hatezer famunkáson kívül Belényes társadalmának minden rétege érzi ezt és ezzel könnyen megmagyarázható, hogy Belényes városának kereskedői és iparosai miért vergődnek.

Belényes mint iskolaváros

A római katolikus elemi iskola vezetője a közneveltségnek örvendő Bányai István tanító, aki egyben a Belényesi Magyar Dalkör kitűnő karnagya is.

*

A református elemi iskola vezetője Varga László tanító nemcsak mint kiváló tanerőt ösmerjük, hanem mint elsőrangú zeneművészt is.

*

Zsidó elemi iskolája is van Belényesnek Hegyi Imre tanító vezetésével.

*

A 4300 lelket számláló városnak ország-szerte híres iskolái vannak. Legelső sorban kell megemlíteni a Samuel Vulcan fiugimnáziumot, amely már 106 éves, állandóan 250 diákja van. Az intézetet dr. Fluera Nicolai igazgató a mai kornak megfelelő szellemben kifogástalanul vezeti. A legutóbb megtartott bukaresti országos versenyen az intézet 40 tagú zenekara Simon tanár vezetésével első díjat nyert.

*

A leány-gimnáziuma is elmúlt 40 éves. Ennek az intézetnek 180 növendéke van, amelynek legnagyobb része a gimnázium internátusában van elhelyezve. Mi sem bizonyítja jobban az intézet jó hírét, hogy az okiráltságából is számosan ideküldik a szülők leánygyermeküket. A bukaresti versenyen a bihari román kosztümökkel első díjat nyertek. Az iskolát 10 év óta dr. Pavel Constantinné igazgatónő vezeti.

*

Óvodó-képző, amelyből az egész országban csak három van, egyike Belényes legszebb épületeinek. Meglepő az a rend és tisztaság, ami ebben az iskolában tapasztalható. Az iskolát Grigorescu Maria igazgatónő vezeti. Az iskolának óvodája is van, amely a bukaresti országos versenyen táncaival első díjat nyert.

*

Az állami elemi iskolát Cosma Gábor igazgató vezeti, aki külön elismerést érdemel elfogulatlan pedagógiai szelleméért, amellyel az iskolát vezeti.

Belényes is kipróbálta a gáztámadást

Nálunk is volt gázfőpróba. A gáztámadás elleni alakulat, amelynek az elnöke a város mindenkor polgármestere, jelenleg Cosma M. Traján képviselő, itt is megrendezte a gáztámadást. 5 perc leforgása alatt teljesen megízult az utcai élet. Mintegy 10 perces elméleti bombázás után jelezték az ellenséges repülőgépek távozását, majd ugyanakkor a belényesi önkéntes Tűzoltó Egylet parancsot kapott, hogy oltás el a képtelen égő vasuti állomást. A tűzoltóság Erdélyi Jankó főparancsnok vezetésével 5 perc leforgása alatt a helyszínen voltak és rövid markirozott oltást eszközöltek.

Közben a városban a mentő csapatok színelőg mentést végeztek, dr. Bozac János városi tiszt főorvos vezetésével.

Az első védekezési kísérlet elsőrangúan sikerült. A föltevés mindenütt jól sikerült.

Beszélgetés Cosma Trajan képviselővel

Tekintettel arra, hogy Csékétől—Vaskohig mindenkit érdekelnek a helyi érdeklődések, felkerestük Cosma N. Traján liberális párti képviselőt, a belényesi ideiglenes városi tanács elnökét, hogy mondja el nekünk a terveit.

Cosma képviselő ezeket mondta: — Mint tudják, Vaskoh—Belényes—Várad 5—6 órai ut csak vonaton. 103 kilométer. Ezen a területen nincsen törvényes utak. Ez, azt hiszem, az egész ország területén egyedülálló abszurdum. Ha tekintetbe vesszük azt is, hogy egynéhány község a vasuti állomástól 20—25 km-nyire fekszik, tehát oda vissza az ut kb. 250 km., amelynek az elvégzésére egy és fél nap szükséges. Igen ám, de a falusi lakosság legnagyobb része gyalog teszi meg az utat és akkor 3—4 napra van szükség hozzá. Naponta láthatunk egész karavánokat, amelyek törvényes úti tárgyalásra gyalog tartanak Várad felé. — Most már tegyük fel, hogy hiányzik egy tanu vagy egy 1 lejes repülőbéllyeg, háromszor vagy négyszer megismételve az utat, napokat, sőt heteket vesz el a beadéztetektől.

1875-ig volt törvényes úti Belényesnek, tehát mi csak a régi jogainkat kívánjuk vissza. 1925-ban édesapám, (dr. Cosma Gábor v. szenátor) az akkori állami költségvetésbe már felvettette ezt a kiadást, amit el is fogadtak, sőt kinevezéseket is fogadtosítottak, de sajnos, a keresztülvitelt valami mindig megakadályozta. A megboldogult Duca miniszter-

elnök is megígérte nekem jogos követelésünket, sőt Tatarescu miniszterelnök is pártolja kérésemet, annál is inkább, mivel ez az állami költségvetésnek semmi többletkiadást nem jelent. Arról volna szó, hogy a várad IV. szekció teljes apparátusával lejönne Belényesbe és a járásbírósal palotájában nyerne elhelyezést, Amennyiben valami átalakítandó volna, úgy azt az ideiglenes tanács vállalná a város költségén. A legközelebbi állami költségvetés megszavazásával a belényesi törvényes úti is meglesz.

KATONASÁGOT KAPUNK

Régi vágyam, hogy katonaságot hozunk Belényesbe, de ennek az eddigi akadály az volt, hogy nem volt megfelelő épületünk a katonaság elhelyezésére. Kaszárnya építésére pedig nem volt pénzünk. 1924-ben a megboldogult Constantinescu földművelésügyi miniszternél sikerült elérnem, hogy Belényes városa 4000 hold öserdőt kapott az agrárreform után, hogy azt értékesítve pénzhez jussunk. Igen ám, de az egyrészen való eladás technikai akadályokba ütközött, mert nem lehetett az erdőt egyszerre kitermelni. A múlt hetekben megtartott mócsvidéki ankétán, ahol egyik előadó én voltam, sikerült Sassu földművelésügyi miniszter ígéretét kicsikarnom a teljes erdő eladására és kitermelésére, sőt a jelenlevő Tatarescu miniszterelnök is jóváhagyta kérésemet. A megyei prefektu-

rától is kapunk egymillió lejes szubvenciót, amit már meg is szavaztak, sőt reményem van még egy millióra ugyan-onnan. Az építkezéseket még a nyár folyamán megkezdjük. Addig is egy hegyi vadászszázalajt helyezünk el az állami elemi iskolában és több magánházban, valamint a szomszédos Szudrics—petroszi telepen.

Remélem azonban, hogy a kaszárnyát az állam költségén építjük fel.

VISSZA A HADKIEGÉSZÍTŐVEL

El nem csüggedve harcolok a várad-i hadkiegészítőért. Ugyanis Belényesnek volt hadkiegészítő parancsnoksága, de elvették tőlünk. Kilátásom van, a legrosszabb esetben a váradit kettéosztani, mint az régen is volt.

ÚJ ÚT: BELÉNYES—ROSSIA—BRATCA

Mintegy 600 munkással dolgozunk a fenti útvonalon, amely kiválóan jó ut lesz autók számára és Bukarestnek megközelítése 150 km-rel lesz rövidebb.

Ezenkívül 200 munkás dolgozik a Belényes—Méz—Szelistye útvonalon.

A fentebb elmondottakból láthatja, hogy minden törekvésem odairányul, hogy a mai válságos gazdasági helyzetben minél nagyobb idegenforgalmat csinaljunk Belényesnek, amely ma rá van arra utalva. A katonaság, beleértve a hadkiegészítőt is, valamint a törvényes legkevesebb havi három millió lej újabb forgalmat jelentene Belényesnek.

A belényesi iparosok jogos követelése a betegsegélyzővel szemben

A városnak mintegy 250 iparosa van, természetesen a legnagyobb része alkalmazottakkal dolgozik, de ma már a munkaadó iparos is betegsegélyző tag. Nem is volna ez hiba ha a betegsegélyző nemcsak a horribilis járulékokat követelné, hanem annak ellenében teljesítene az iparosok szerény kérését is. Mindezt ideig a kérések csokott fülekre, a személyes intervenciók zárt ajtóira találtak.

Pedig ezek a kérések nem oly nagyok, hogy azokat teljesíteni ne lehessen.

Belényes Váradtól 62 kilométernyire van, nem is beszélve Vaskohról, amely 90 kilométer távolságra fekszik. Természetesen mindkét helyen van orvosa a betegsegélyzőnek, igen ám, de ezeknek az orvosoknak nem áll módjukban más gyógyszert adni a betegeknek, csak azt, amit nekik a betegsegélyző kiküld.

Belényes iparosai eddig csak kértek, de most már

követelik a betegsegélyzőtől, hogy adjon gyógyszerárát, mert hiszen van

itt három is, csak egyezték meg velük, hogy az orvos által kiállított betegsegélyző recepteket itt helyben, ha szükség van rá, azonnal is készítsék el.

Azt hisszük, hogy körülbelül 100 km. távolságban elérne egy fogorvos is, hogy ne kelljen azoknak, akiknek szükségük van rá, egy fogkezelésért Váradra, esetleg többször is bemenni, akkor, amikor fogorvos is van Belényesben. Ha jól számíthatnánk, a fogorvosnak nem kellene annyit fizetni, mint amennyibe az esetleges többszöri beutazás kerül.

A betegsegélyző tisztviselői állandóan zaklatják a munkaadókat. Elhiszük, hogy nem fizetnek rendesen, nehezek a kereseti lehetőségek, de itt Belényesben nagyon sokan vannak, akik a fentebb említett okokat rójják fel mentségükül. Ha fizetnek, elváróm azt is, hogy kapják.

Próbálja meg a várad-i betegsegélyző, és orvosolja a jogos kívánságokat és csak azután küldjön ki Belényesbe inkasszánsokat; hátha több eredményt fognak elérni.

Belényes sportja

Belényes városának a tavaly óta szépen felszerelt sportarénája van. Ugyanis az Olympia sportegylet vezetői karöltve a város akkori vezetőivel, belátták azt, hogy mint más vidéki városban, úgy itt is szükség van egy rendes pályára. Az Olympia sportegylet futbalcsapata, amely 1926-tól az elmúlt évig igen szépen szerepelt, sajnos, ebben az évben nem működött, mert egy új egyesület alakult Aurora néven, amely hivatalosan leigazolt csapat lett. Az Olympia vezetői, hiába kérték csapatuk részére a leigazolást, sőt az ahhoz szükséges pénzt is beküldték rendeltetési helyére, de sajnos, ez mind hiábavalónak bizonyult. Pedig mi úgy tudjuk, hogy a futball-elő belényesi felállításához feltétlenül szükséges lett volna ennek a csapatnak a működésére is és sokkal szebb lett volna, ha a zöld gyepen és nem a zöld asztalnál győzték volna le.

Bihariüred

Belényes városától mintegy 26 kilométernyire fekszik 1600 méter magasságban a gyönyörű fekvésű Biharfüred amely nemcsak a megye, hanem az egész ország idegenforgalmának egyik legjelentősebb állomása. A görög katolikus püspökség — amelynek tulajdonát képezi ez a nagy-

szerű üdülőhely — belátva azt, hogy csak modern eszközökkel felszerelve lehet Biharfüredet megkedvelteni, megkezdte a modernizálást. Hatalmas, minden komforttal felszerelt új szállodát és számtalan új villát építettek. A konyhák sok gond- dal és figyelemmel vezetnek, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítsék. Pop fürdőigazgató mindent elkövet, hogy az ott üdülőeknek minden szórakozása meg- legyen. Mint minden évben, úgy már most a szezon elején is vannak külföldi látogatói az üdülőhelynek, különösen Magyarországból, mert Biharfürednek termé- szeti szépsége és levegője vetekedik a Magas Tátraéval. Érdekes, hogy minap egy nagyobb francia társaság érkezett, amelynek tagjai elragadtatással nyilatkoztak a gyönyörű vidékről.

Kávéházi élel

Két szép kávéháza van Belényesnek: Central és a Markovics. Régen ezekben a kávéházakban óriási kártyacsaták folytak. A kétforintos bika kalábernek itt volt a hazája, nem is beszélve a nagy ferbi-pártikról.

Ma nagy gondot okoz a pincéreknek egy kis 10 banis rómi összeállítás. Ugyanis vagy nincs partner, vagy, ami még gyakoribb, nincs meg a 10 bani.

Néha napján akad egy-egy kis póker is, de ezzel is baj van. Ugyanis a bedobandó pénz- nemek helyett a kopogás helyettesítése céljából a partner csak a mutató ujjával kopog. Hogy miért? Nem keresztretjénny, könnyű megfejtetni.

A belényesi közelet arcképcsarnoka

DR. POLLITZER ALAJOS

A Biharmegyei Magyar Párt belényesi tagozatának alelnöke. Híres arról, hogy milyen pontos és pedáns. A belényesi toronyóra, amely csak a legritkább esetben mutatja a pontos időt, nem okoz gondot a közönségnek, mert dr. Pollitzer megjelenése a főtéren mindenkor pernyi pontossággal jelzi a pontos időt.

*

SZATHMÁRY SÁNDOR

Ügyvéd, fiatal, agilis ember, a legutóbbi választáskor a magyar párt jelölte. A belényesi magyar kaszinó egyik vezető tagja. A férfidivat terén ő a welsi-herceg belényesi helyettese.

*

COSMA N. TRAJAN

A liberális párt belényeskönyéki tagozatának elnöke, képviselő, az ideiglenes városi tanács elnöke.

Mindig mosolyog, most is, hogy pártja uralmon van, de akkor is mosolygott, a mikor ellenzéken voltak. Ő az a politikus, akinek az arcából nem lehet olvasni. Fogorvosa szerint még foghúzás közben is mosolyog.

Kedves, előzékeny politikus. Sok terve van szülővárosa fejlesztésére.

*

DR. PAPP KORNÉL

Királyi közjegyző, a szatira és a humor belényesi képviselője. Nincs egy mondata sem, amelyben valakit meg ne tréfálna. Országosan ismert kitűnő koponya, aki mindig talpraesetten tudja az aktuális politikai kérdéseket kritizálni.

Jóllelki ember, a hozzáfördülő szegényeken, legyen az bármilyen nemzetiségű vagy vallású, szívesen segít.

*

DR. CIAVICI AUGUSZTIN

A nemzeti-parasztpárt belényesi tagozatának elnöke, volt szenátor.

Pártjának egyik legmarkánsabb hive, éjt-napot nem kimélve dolgozik pártja érdekében. Munkájának meg is van az eredménye, hiszen a nemzeti-parasztpártnak erős fészke Belényes és környéke.

Szimpatikus, jómodoru politikus, aki csak egyért tud haragudni: ha kézből megkontrázzák.

*

DR. KILLNER BÉLA

Ügyvéd, a Biharmegyei Magyar Párt egyik fáradhatatlan harcosa. Kiváló sportember. Ebből a fajtából, sajnos, Belényesben kevés van. Nemcsak ért a sporthoz, hanem, ami talán még fontosabb, áldozatot is hoz érte.

300 ezer lejes kölcsönbonyolítás az illemhelyen

A bíróság tovább folytatja a félbenmaradt Lörinczy-ügy tárgyalását

Kolozsvár, június 27.

A kolozsvári törvényszék Jenciu-tanácsa kedden folytatta Lörinczy Mózes, a többszörös csalással és betétkönyvhamisítással vádolt kolozsvári bankár ügyében a két héttel ezelőtt elhalasztott főtárgyalást. A keddi tárgyaláson a tanúkihallgatások során súlyos terhelő vallomások hangzottak el Lörinczy ellen, amely egyben jellemzője is az egész ügynek.

Az első tanú Rotschild Izsák kereskedő, aki Lörinczy-együtt ült vizsgálati fogságban. Jenciu elnök azt kérdezi Rotschildtól:

— Igaz-e, hogy a Sebestyén-bank megbízásából, a letartóztatás, illetve vizsgálati fogság alatt Ön segélyezte Lörinczyt és családját?

Rotschild: Együtt voltam vizsgálati fogságban Lörinczy-vel. Azt állította, hogy az Autoglobnál nagyobb követelése van és pénzt kért kölcsön. Saját pénzemből adtam Lörinczynek, több részletben, körülbelül huszonkétezer lejt.

Dr. Giurgiu János védő: Igaz-e az, hogy vizsgálati fogsága alatt a tanu többször kinn volt a városban és Sebestyén-ekkel tárgyalt?

Rotschild: Igaz, hogy többször kinn voltam a városban, de a Sebestyén-bankban nem voltam. Sebestyén-ek nekem nem adtak semmiféle megbízást. Mindössze annyi kapcsolatom volt velük, hogy — nagyobb összeggel tartozom a banknak...

Ezután Fischbein Ernő kihallgatása követ-

kezik, vallomása terhelő Lörinczyre nézve.

Elnök: A háromszázlejes kölcsön ügye hogyan állott?

Tanu: Felkeresett Lörinczyt és 300.000 lejt kért kölcsön. Fedezetet kértem tőle, mire némi vonakodás után zálogként felmutatott egy 674 ezer lejről szóló betétkönyvet.

Elnök: Erre adott kölcsönt?

Tanu: Igen. A Kereskedelmi Hitelintézetnél — ahol Lörinczy cégjegyző volt, — nagyobb folyószámlám volt. Innen vettem fel háromszázlejes lejt.

Elnök: Hol adta át a pénzt? Ott nyomban a bankhelyiségben?

Tanu: Lörinczy azt mondta, hogy pozíciója miatt kényes lenne a bank helyiségében átvenni, mire kimentem a félreeső helyre, Lörinczy utánamjött és átadta a pénzt. Lörinczy zárt borítékban nyújtotta át a betétkönyvet.

Fischbein tanu azután elmondja, hogy amikor kipattant a Lörinczy-ügy a betétkönyvhamisításokkal, ő is jelentkezett. A bankban azt állították, hogy

a betétkönyv összege hamisított, csak 674 lej a valódi betét, Lörinczy javította át százazrekre.

Fischbein a bankot beperelte, azon a címen, hogy tisztviselői ténykedéséért a bank felelősséggel tartozik.

Dr. Paștia ügyész és dr. Fabius magánadvó kérdéseire elmondja, hogy a törvényszék helyt is adott a keresetnek és megítélte az összeget, a tábla azonban megsemmisítette a törvényszék ítéletét. Az ügy jelenleg fellebbezés alatt áll.

Fischbein Zoltán kihallgatásával folytatták a tárgyalást.

Krizbai Zoltán jelentésközlő tanuvallomása után Benedek Sándort hallgatták ki, aki Lörinczy-vel egyidőben volt vizsgálati fogságban.

Benedek a fogház irodájában dolgozott, ott hallotta egy alkalommal, hogy Rotschild kereskedő Lörinczynek azt ajánlotta, hogy

vállaljon magára mindent, mert ebben az esetben a bank kiszabadítja és utlevelet szerez neki.

A tanu nem esketék meg vallomására.

Ezután a könyvszakértőket hallgatják ki, Torday Györgyöt és Andreica Trajánt, akik szerint az Autoglob könyvvitele nagyon rendetlen volt.

Fillimon Alexandru tanu kijelenti, hogy látta, amint egy izben Krausz ügyvéd és László Akos a fogházban hosszú beszélgetést folytatott Lörinczy-vel.

Giurgiu János védő újabb tanuk kihallgatását kéri. A tanács a kérést magáévá teszi.

Az este folyamán valószínűleg sor kerül a perbeszédre.

Tanácskozás volt a pénzügyminisztériumban a szovjet-kérdéssel kapcsolatos gazdasági problémákról

Bukarest, június 27.

A pénzügyminisztériumban ma délelőtt fontos megbeszélésre ültek össze Slăvescu, Șăvulescu, Xeni és Franasovici miniszterek. Jól informált körökben úgy tudják, hogy a kormánynak e négy tagja

azokat a gazdasági problémákat vitatta meg, melyeket a román-szovjet diplomáciai viszony helyreállítása tesz aktuálissá.

Az ülésről még ezideig nem adtak ki hivatalos kommunikét. A fővárosi sajtó általában nagy politikai és gazdasági jelentőséget tulajdonít a miniszterek tanácskozásának.

A kamarában meginterpellálták a belügyminisztert Jamandi külföldi autótúljairól

Bukarest, június 27.

A kamara ma délutáni ülésén Brătianu György újabb interpellációt jelentett be a nemzetvédelmi kérdéssel. Zamfirescu gheorghista képviselő felvilágosítást kért a belügyminisztertől, Jamandi belügyi alminiszter külföldi autótúljairól. Beszéde során élénk szavaváltás támad a liberális és a gheorghista képviselők között.

Juca belügyi alminiszter: Akkor jöjjön a képviselő ur ezzel a kérdéssel a kamara elé, amikor Jamandi is itt lesz. Ő majd válaszolni fog.

A kamara ezután megszavazza az elemi iskolai oktatás újjászervezéséről szóló törvényjavaslatot.

A nagy komikus tragikus halála

Halálos repülőszerencsétlenség áldozata lett Pallenberg Miksa

Prága, június 27.

Megrendítő repülőkatasztrófa lett áldozata Pallenberg Miksa, a híres Reinhardt színész. Pallenberg egy brünni gyáros társaságában repülőgépen igyekezett Prágából Karlsbadba, ahol szerződése szerint ma este föl kellett lépnie.

A repülőgép, körülbelül a feleuton, eddig

még ki nem derített okokból lezuhant, Pallenberg és a gyárost a lezuhanó gép maga alá temette. Mindketten azonnal szörnyethaltak.

A pilótát súlyos belső sérülésekkel szállították a kórházba. A légügyi hatóságok vizsgálatot rendeltek el a halálos szerencsétlenség okainak megállapítására.

Mit tartalmaz a nemzeti munka védelméről szóló törvény?

Bukarest, június 27.

Teodorescu ipar- és kereskedelemügyi miniszter tegnap beterjesztette a szenátusban a nemzeti munka védelméről szóló törvényjavaslatot, amelyet már többször átdolgoztak.

A javaslat kimondja, hogy mindennemű vállalatnál a személyzet 80 százalékának román állampolgárnak kell lennie, az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjainak pedig 50 százalékban. Román kell legyen az igazgatótanács elnöke is. Azok a vállalatok, amelyek a törvény közzététele után létesülnek és több idegen személyzetre van szükségük, kétévi túrléti időt kaphatnak, minisztertanácsai határozat alapján. Az állambiztonság érdekében a nemzetvédelemmel kapcsolatos vállalatok egész külföldi és román személyzetének beosztását

jóvá kell hagynia az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumnak a miniszterelnökség, ipar- és munkaügyi minisztérium és a vezérkar egy-egy megbízottjából álló bizottság véleményezése alapján.

Az idegen állampolgárokkal kötött alkalmazási szerződések még legfeljebb csak két évig maradhatnak érvényben.

Legkésőbb minden év február 1-ig minden vállalat köteles az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumnak és a miniszterelnökségnek kimutatást beküldeni a nála alkalmazott külföldi és belföldi személyzeetről, a munkakör és fizetés feltüntetésével.

Azokat a vállalatokat, amelyek nem tartják be a törvény rendelkezését, visszaesés esetén be is zárhatják.

A brassói pénzgyárosok a bíróság előtt

Összesen nyolc és fél évi börtönbüntetést osztott ki a törvényszék a pénzhamisítóknak

Brassó, június 27.

Emlékeztetés még a B. L. olvasói előtt az a hatalmas pénzhamisítási ügy, amelyet ez év február 9-én leplezett le a brassói rendőrség. A vádlottak, akik 750 darab kitűnően sikerült 500 lejes hamisítottak s azzal elárastották a Székelyföldet, kedden állottak a brassói törvényszék II-ik szekciójában.

A tárgyalás már a délelőtti folyamán meg-

kezdődött, de csak este 7 órakor került ítélet-hirdetésre a sor.

Az ügyész kérte, hogy a vádlottakat a büntetőtörvénykönyv 117. szakasza alapján ítéljék el, amely öt évig terjedő börtönbüntetést ír elő.

A négy védőügyvéd beszéde után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza, majd félórai tanácskozás után kihirdette az ítéletet. Puskás

Jenő fényképészt és Nagy András lakatost, — brassói lakosokat, — 2 évi börtönbüntetésre és 5 ezer lej pénzbüntetésre, Puskás István kereskedőt, Nagy Lajos nyomdászt, — szintén brassói lakosokat, — továbbá Péter Béla bukaresti szobafestőt másfélévi börtönnel és 2000 lej pénzbüntetéssel sújtotta, továbbá kötelezte

Törvényszéki felmentés után

Sulyosan elítélte a tábla a gödemesterházi végrendelet-hamisítókat

Háromévi börtönt kaptak a csalárd örökösök

Marosvásárhely, június 27.

A 30 milliós gödemesterházi végrendelet-hamisítás porében, amelynek eddigi fejleményeiről többször beszámoltunk, kedden délelőtt mondott ítéletet a marosvásárhelyi tábla. Amint ismeretes, a törvényszék nem találta bebizonyítottak a vádat s valamennyi vádlottat felmentette, ami ellen az ügyész fellebbezéssel élt. Így került az ügy az ítélőtábla elé, amely általános meglepetésre

megállította a törvényszék elsőfokú ítéletét s az összes vádlott ellen sulyosan marasztaló ítéletet hozott.

A táblai ítéletet Genbach dr. kolozsvári egyetemi tanár irászkértői véleménye alapján megállapította, hogy a hatalmas vagyonról szóló végrendeletet valóban

meghamisították. Az aláírás a jelentés szerint kétségtelenül hamis.

Az irászkértői vélemény alapján a tábla bűnösnek mondotta ki a vádlottakat s Cadar János dr. sármási jegyzőt és Cadar Péter gödemesterházi papot, akik mint örökösök beültek a nagy vagyonba, mint felbujtókat 3—5 évi börtönte és politikai jogaik 3 évi felfüggesztésére ítélték. Ancsa János gödemesterházi aljegyző, aki az aláírást meghamisította és mint tanu is szerepel a végrendeletben, szintén 3 évi börtönbüntetést kapott. A többi tanu közül Rosenfeld Dávid kereskedőt és Truta Miklós tanítót 1—1, Stoica Vasile gazdálkodót pedig 6 havi fogházbüntetéssel sújtotta a tábla ítélet.

Az elítéltek fellebbezést jelentettek be a Semmitőszékhez.

Belföldi gyógyszergyárak a külföldi konkurrencia ellen

Bukarest, június 27.

A romániai gyógyszergyárak néhány év óta elkezdett harcot vívnak a külföldi cégekkel, hogy a közszállításoknál helyet vívjanak ki maguknak a külföldiek által teremtett monopólium rovására. Egy konkrét esetről kifolyólag a belföldi gyárak most akciót indítottak, hogy az állami árlejtéseknél ne fogadják el többé a külföldi cégek franko ab határ ajánlatait, hanem az átadási helyig terhelő költségeket is számítsák bele ajánlataikba. Ma ugyanis az a helyzet, hogy a külföldi cégek vám nélkül adják meg

áraikat. A legtöbb külföldi készítmény nálunk azonban a csomagolás is nagy szerepet játszik. Vannak cikkek, ahol a göngyölt 200 százalékkal is meghaladja az áru tulajdonképpeni súlyát. Annak ellenére, hogy az átvételi hatóság utólag kénytelen megfizetni nemcsak a gyógyszer, hanem a csomagolás vámját is, a külföldi cégek nem kalkulálják bele ajánlataikba ezeket a költségeket és így a legtöbb esetben látszólag olcsóbbak, mint a belföldi készítmények. Legutóbb például egy nagyobb kén-éter megrendelésnél a külföldi cégek mindössze öt banival voltak olcsóbbak, vám nélkül és mégis megkapták a szállítást, holott a valóságban az állam többet fizetett a készítményért, mintha belföldön szerezte volna be.

Menesztik a temesvári ipartestület vezetését?

Mit tartalmaz a munkaügyi vezérfelügyelő jelentése

Temesvár, június 27.

Temesváron a munkakamara elnökének kezdeményezésére hajszá indult az ipartestület és a kisipari munkaadók ellen. Vulpe elnök feljelentése alapján márciusban egy munkaügyi vezérfelügyelő szállt ki Temesváron, aki most készítette el a megtartott vizsgálat eredményeképpen 36 oldalas jelentését.

A vezérfelügyelő megállapítja, hogy az ipartestület jogtalanul magasabb díjakat szedett különböző címeken, mint amennyire a törvény alapján joga volt és szabálytalanságok történtek a Jenő herceg-

utcai székház építésénél, továbbá a sorsjáték megrendezésénél is.

Igen érdekes pontja a vádiratnak az a megállapítás, hogy az ipartestületben erős kisebbségi befolyás érvényesült.

Munkakamarai körökben biztosra veszik, hogy az ipartestület vezetésének leváltása mielőbb bekövetkezik. A temesvári iparosok mindenesetre nagy érdeklődéssel várják, hogy Vulpe elérje-e célját, sikerül-e a régi vezetőséget eltávolítania, hogy helyébe a minisztérium időközi-bizottságot ültethessen.

Tűzvész pusztított Bacau városában

Leégen 13 épület a kereskedőnegyedben. 7 millió a kár

Bacau, június 27.

A keddre virradó éjjel fél 3 óra tájban Gutmann Savu kereskedőnek a Lecca-utcában levő üzletében tűz támadt amely hamarosan az egész házat lángba borította. Mielőtt a tűzoltóság a helyszínére érkezett, a tűzvész átterjedt a szomszédos épületekre is. Sorjában a lángok martalékvá lett a Progresul ruhásbolt, a Salmann-kávéház, az Ábrahám-cukrászda, a Froimovici-üzlet, valamint a közeli dohánytőzsde és bodega is.

A gyengén felszerelt tűzoltóságnak, a

melynek a buhusi tűzoltókat is segítségére hívták, maguk a károsult kereskedők is kezére dolgoztak az értékek megmentésében. Eközben két kereskedő: Frühheim és Herscovici Fraim súlyos égési sebeket szenvedett.

A tűzvészt csak reggel 7 órakor sikerült elfojtani. A hatóságok vezetői nyomban megindították a vizsgálatot annak tisztázására, nincs-e szó gyújtogatásról? A tűzkár összegét 6-7 millió lejre teszik. Összesen 13 épület égett le teljesen.

A Gerliczy-féle örökségi per romániai eredménye

Dégenfeld Kristóf grótot sógora intervenciójára megfosztották román állampolgárságától

Mit végzett Bukarestben Gerliczy Félix báró? — Huszonöt éve lakik Erdélyben Dégenfeld Kristóf, akinek állampolgárságát kétségessé tette egy magyarországi „szívességi” okirat.

Hogyan lesz 10 millióból 600, majd 137.000 lej

Marosludas, június 27

Olvasóink bizonyára emlékeznek még lapunkban nemrég megjelent cikkünkre, amelyben a Gerliczy-féle szenzációs örökségi pert ismertettük. Megírtuk, hogy Gerliczy Félix báró, miután őt a magyar bíróságok arra kötelezték, hogy nővérének, gróf Dégenfeld Kristófnak az örökséért valorizációs alapon fizesse ki, mintegy kiutat keresve: feljelentette sógorát a román hatóságoknál azon a címen, hogy nem román állampolgár.

A feljelentés alapján a román igazságügyi minisztérium rendeletére vizsgálat indult meg Dégenfeld Kristóf gróf kutyfalvai földbirtokos ellen. Kezdetben úgy

látszott, hogy a vizsgálatot lefolytató közegek ad acta teszik Gerliczy báró beadványát, tekintettel arra, hogy Dégenfeld Kristóf már 1909 óta Kutyfalván él ahol 1931-ig tagja volt a községi tanácsnak is, utóbb azonban fordulat állott be a vizsgálat menetében, melynek eredményeképpen

az igazságügyminisztérium Dégenfeld Kristóft és családját megfosztotta román állampolgárságától.

A határozat ellen Dégenfeld Kristóf gróf fellebbezéssel élt, amelyet a kolozsvári kir. táblánál működő közigazgatási bírósághoz adott be. Az ügyben a közeli napokban tartják meg a tárgyalást.

Harc a milliók körül

Mint megírtuk, a magyar bíróságok Gerliczy bárót elmarasztalták a pörben és kötelezték, hogy nővérének, szül. Gerliczy Margit bárónőnek 275 ezer aranykoronának megfelelő valorizált összeget fizessen ki. A báró ugyanis elértéktelenedett papirkoronával akarta testvérét ki-elégíteni, ami lejjben átszámítva körülbelül 600 lejt tett volna ki. Tekintettel arra, hogy a valorizált összeg kamataival együtt mintegy 10 millió lejt tesz ki, a báró jogtanácsosa útján beadvánnyal fordult a magyar bíróságokhoz, amelyben hivatkozott a Magyarország és Románia között 1924-ben létrejött egységre és kérte, hogy kötelezettségeinek 1:2 arányban tehessen eleget.

Hivatkozott arra, hogy Dégenfeld Kristóf gróf után nővére is román állampolgár s így rá is vonatkozik a megállapodás, amelynek alapján hajlandó nővérének 275 ezer koronának megfelelő 137 ezer lejt kifizetni.

Ugy látszik a báró gavalériája emelkedően volt, amennyiben 10 millió lej

helyett most már nem 600-at, egy jó vascsora árát ajánlotta fel, hanem egy grófi család nyaralási költségeit is hajlandó lett volna finanszírozni, csak hogy elefelejték a százezren felüli milliókat.

AZ UTOLSÓ KÁRTYA

Gróf Dégenfeld Kristófné, látva testvéröccse agyafurtt trükkjeit, elkecserecsében, hogy jogait érvényesítse, a legvégső eszközökhöz folyamodott. Felutazott a magyarországi Nógrádmegyében levő Szirák községbe, ahol valamikor az ősi Dégenfeld birtok volt és ahol 1909-ig férje, Dégenfeld Kristóf lakott.

A község jegyzője a grófnő kérésére kiadott egy bizonyítványt, amelyben igazolta, hogy Dégenfeld Kristóf gróf Szirák községben született és 1918-ig a községi nyilvántartásban szerepelt, továbbá, hogy illetőségének törlését még mindeztideig nem kérte.

A községi bizonyítvány alapján a magyar belügyminisztérium kiadott egy okmányt, amelyben a gróf magyar állam-

Egy polgár fürdőbe utazott, mielőtt megújította volna sorsjegyét és címét sem hagyta hátra.

A sorsjegyügnök háromszor küldött utána, azután a huzás előtti napon másnak adta el a sorsjegyet. — A sorsjegyet kihúzták

Egy millió nyereménnyel.

Ami ezzel a polgárral történt a múlt évben, önnel is megtörténhetik ebben az évben. Mielőtt fürdőre utazik, ujtassa meg sorsjegyét a román állami sorsjátéknál.

Igaz történet 1933-ból

A III. osztály huzásánál (július 3 és 4-én) az urnában 3 darabb egyenként EGY MILLIOS vándorló nyeremény lesz a megfelelő nyereményeken kívül!

A román állami osztálysorsjáték

Hivatalos főelárusítóhely Brassó és környezete részére

„FORTUNA”

Brassó, Weiss Mihály-u. 5.

Telefon 3-99.

Siessen sorsjegyét megvenni!

Postal megrendeléseket azonnal és pontosan eszközölünk.

Főelárusítás

BANCA ILIESCU S. A. Cluj

Telefon 11-54.

polgárságát igazolta, holott módjában lett volna ennek az ellenkezőjéről meggyőződni, nevezetesen a budapesti román követségen, ahol Dégenfeld grótot, mint román állampolgárt tartják nyilván, ami abból is kitűnik, hogy Dégenfeld Kristófné ebben az időben szabályzerű utlevéllel tartózkodott Budapesten.

Ebből a „szívességi” okmányból aztán a bonyodalmak egész sora származott, többek között Gerliczy báró is erre hivatkozott, amidőn sógora állampolgári

helyzetének felülvizsgálását kérte a román kormánytól

Ezt megelőzően a báró jogtanácsosa Budapest székesfőváros törvényhatóságához beadványt intézett, amelyben kérte annak a körülménynek a tisztázását, hogy a román állampolgár Dégenfeld Kristóf miképpen kaphatott magyar állampolgársági bizonyítványt? A magyar főváros az ügyet felterjesztette a magyar belügyminisztériumhoz, ahonnan dodonai válasz érkezett, amiből nem lehetett megállapítani a gróf közjogi helyzetét.

Mit igazol Kutyfalva község előljárósága?

Félix báró azonban az átirat egyes kitételeit alkalmasoknak vélte arra, hogy a már előbb kiadott állampolgársági okmánnyal együtt írásos dokumentumait képezzék annak az aknamunkának, amit sógora ellen szándékozott beindítani. Bukarestbe utazott, ahol felesége Stürbey hercegnő lévén, sikerült megszereznie a szükséges összeköttetéseket. Nemsokára meg is indult a vizsgálat, mely Dégenfeld gróf állampolgárságának megfosztásához vezetett.

Az eljárás minden fázisát természetesen nem ismerhetjük részletesen. Elég, ha a hivatalos íráskor tömkelegéből kiragadjuk Kutyfalva község előljáróságának bizonyítványát, melyből kétségtelenül megállapítható Dégenfeld Kristóf gróf román állampolgársága.

Kutyfalva község előljáróságától

No. 847-1934

Községi bizonyítvány. Kutyfalva község előljárósága igazolja, hogy gr. Dégenfeld Kristóf 1909 június óta Kutyfalva községben tartózkodik, ahol átvette az akkor 1600 holdat kitevő birtokának házi kezelését. A község igazolja, hogy 1931 július 1. óta állandó tagja volt a községi képviselő testület-

nek. Továbbá igazolja, hogy az egyesülés után is mindig a képviselő testület tagja volt. 1915 július 1-én pedig már megszerezte Kutyfalva községben a községi illetőséget. Tekintettel arra, hogy 1909 óta családjával állandóan Kutyfalva községben lakott és lakik ma is és 1918 december 1-én is községi illetőséggel bírt, sőt ezideig két gyermeke is ott született, ennél fogva ő és családja automatice a román állampolgárok listájába Kutyfalva községben a 44. szám alatt felvétel.

Erdélyi és magyarországi mágánokörökben nagy várakozással néznek a pör kimenetelére. Egyik előkelő román politikus így nyilatkozott az ügyről:

— Nem engedhetjük meg, hogy akárki is országunkat és törvényeinket egyéni bosszújának kielégítésére használja fel. Ugy gondolom, hogy a tárgyaláson a bíróságnak nem sok dolga lesz. Csupán a tényeket kell megállapítania.

Amiképpen mi tettük eddig Báró ur!

Denúciálással lehet kellemetlenkedni, lehet vagyont szerezni és megőrizni, azonban nem hiszünk, hogy az igazság elszikkasztásában ön mellé állana egyetlen bírósági fórum is.

L. K.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A mezőgazdasági és városi adósságok rendezéséről szóló törvény végrehajtási utasítása

IX. közlemény

70. szakasz: Azok az időszakos szolgáltatások, amelyek 1934. január elsején teljesítve nincsenek és amelyek határozatlan tartami kötelezettségek, továbbá az 1920. január 1. és 1931. december 18. között keletkezett életjáradékok, amennyiben a törvény I. és II. fejezete alá eső adósság tartozásait képezik, teljes egészükben azon fejezetek rendelkezései alá tartoznak.

Ugyanezen adósságok ezen kötelezettségek eredő szolgáltatásai, amennyiben 1931. január elseje után járnak le, megtartják esedékességüket, értékük 50 százalékos csökkentésével a mezőgazdasági adósságnál és 20 százalékos csökkentéssel a városi adósságnál.

Ugyanezen rendelkezések alá esnek az I. és II. fejezetekben meghatározott adósságok 1931. december 18. előtt keletkezett haszonbér szerződéseiből eredő kötelezettségei, a tulajdonosnak azonban joga van, hogy a törvény kihirdetése napjától kezdődő hatállyal a szerződést felbontsa, a kihirdetéstől számított két havi határidőn belül.

A munkateljesítményekből eredő követelések keletkezési időpontjának az tekintendő, amelyben az illető munka teljesítve lett.

71. szakasz: Azok a biztosító társaságok, amelyek összes jelzálogos követeléseikre az I. és II. fejezetek rendelkezéseit teljes egészükben elfogadják, ezeket a jelzálogos követeléseket a biztosítási törvény 27. és 28. szakaszaiban előírt matematikai és technikai tartalmú kiszámításánál teljes értékükben felvehetik úgy, a mint azokat a Biztosítási Hivatal elfogadta, de legfeljebb a törvény kihirdetésétől számított öt évi időtartamra.

Ezen öt év tartama alatt kötelesek azonban a törvény következtében szenvedett leszállításokat egyenlő évi részletekben amortizálni.

Azok a biztosítási intézetek, amelyek „Élet” osztályának törvényes kihelyezései a jelen törvény rendelkezéseit a kihelyezések 30 százaléka erejéig érintenék, kérhetik az ipar és kereskedelmi minisztertől, hogy legfeljebb 50 százaléka erejéig halassza el az 1931. december 18-ika előtt létrejött ügyleteiknél kölcsönnyújtási és visszavásárlási kötelezettségeiket.

Ugy a határidőt, mint a leszállítás mérvét az érdekelt társaság helyzetének figyelembevételével és a „Biztosítást Ellenőrző Hivatal” jelentése alapján az ipar és kereskedelmi miniszter állapítja meg.

72. szakasz: Azok a hitelintézetek, amelyek a törvény 52. és köv. szakaszaiban kedvezményt igényltek, kötelesek adósságaik ellenük fennálló követeléseit még akkor is beszámításra elfogadni, ha az adós ezen követelést a törvény kihirdetése után szerezte meg.

A folyó évre járó kamatok azonban készpénzben fizetendők.

A beszámításra felajánlott követelések értékének megállapításánál figyelembe veendő az a csökkentés, amelyet az 52. és köv. szakaszok értelmében szenvedtek.

Jelen szakasz rendelkezésétől eltérően a beszámítás nem kötelező az 56. és 57. szakaszokban meghatározott 6 havi időtartam alatt.

Azok az adósságok, akik a 72. szakasz rendelkezéseit igénybe veszik, a törvény 5. 6., 34. és 35. szakaszaiban foglalt engedményekben a beszámítás által megszünt tartozásaik tekintetében nem élhetnek.

73. szakasz: Azok a magánszemélyek, vagy kereskedelmi társaságok, amelyeket a törvény könyvek vezetésére kötelez és amelyeknek követeléseit a törvény alkalmazása folytán leszállítva nem lettek, jogosítva vannak ezen leszállítások külön számlán való vezetésére és amortizálására, anélkül, hogy az amortizálásra fordított összegek a vonatkozó adó alá esnének.

Ugyancsak adómentesek az aktívumok felértékelései, amelyek abból a célból történtek, hogy általuk a fenti külön számlán szereplő leszállításokat amortizálják.

74. szakasz: Az 1346—1932, 1411—1932, 1154—1933. számú királyi dekrétumokkal kihirdetett 1932. április 19, 1932. április 30, 1932. október 26 és 1933. április 14-iki törvények hatálya alatt létrejött összes megegyezések, valamint mindazok az elidegenítések, és dologi terhelések, amelyek a keletkezés időpontjában érvényben volt törvények rendelkezéseinek megfelelően, érvényben és érvényben maradnak és a felek kötelesek magukat ezeknek alávetni.

Ugyancsak azok az adósságok, akik az előző bekezdésben felsorolt törvények érvényének hatálya alatt kifejezetten lemondtak az illető törvényes kedvezményeinek igénybevételéről,

nem hivatkozhatnak az 1934. április 7-iki törvény intézkedéseire és továbbra is az általános jogszabályok intézkedései alá tartoznak.

A népbankok és falusi adósságai között létrejött egységek érvényben maradnak, kivéve az ezen intézetek közgyűlésein az egységben foglalt feltételeknek az adóra kedvező módosítását határoznák el.

Az 1933. április 14-iki törvény 5., 6. és 9. szakaszai alapján az adósságok által tett ajánlatok semmiek és hatálytalanok még akkor is, ha a hitelező elfogadta és az adósságok joguk van arra, hogy a törvény intézkedéseit érvényesítsék, amennyiben az abban foglalt feltételeknek megfelelnek.

75. szakasz: Minden nyilatkozat, kérvény és általában minden eljárás cselekmény, amely a törvény alkalmazása során merül fel, bélyeg, illeték és adómentes. A 76. szakaszban körülírt váltókeresetek a kereseti illetéknek csak a felét fizetik.

A fentiek szerint tehát bélyeg- és illetékmentesek:

A pénzügyi hatóságok által kiállított bizonyítványok, valamint a hitelezők és adósságok azon kérvényei, amelyben ezen bizonyítványok kiadását szorgalmazzák, abból a célból, hogy a törvény által megkívánt bizonyítványokat szolgáltatassák. (1. és 30. szakaszok.)

A szanálási nyilatkozatok. (7. és 36. szakaszok.)

Azok a bizonyítványok, amelyek a követelések szanálási nyilatkozatban történt elismerését igazolják, ezen bizonyítványok kiadására vonatkozó kérelmek és azok a kérelmek, amelyek ezeknek a bizonyítványoknak

végrehajtási záradékkal való ellátását szorgalmazzák. (13. szakasz.)

Azok a kérelmek, amelyek a 18. szakasz értelmében az elsőbbségi jog fenntartására vonatkozó alakszerűségeket tartalmazzák.

Zálogtárgyaknak a 19. szakasz szerinti elárvázására vonatkozó kérvények.

A 22. és 26. szakaszokban meghatározott bejegyzések eszközölésére és törlésére irányuló kérelmek.

A 22. és 26. szakaszokban foglalt bejegyzésekre irányuló kérvények aláírásainak hitelesítései.

A 23. és 27. szakaszokban szabályozott felosztásra irányuló kérelmek.

A 40. szakaszban meghatározott nyilatkozatok.

A 45. szakaszban szabályozott kamatvisszaszámításra irányuló kérelmek.

A 48. szakaszra alapított végrehajtás megsejtesztési kérelem.

Az 50. szakaszra alapított egységes kérelem és az 53. és 55. szakaszokban meghatározott felülvizsgálati panasz.

A 68. szakaszra alapított végrehajtási és biztosítási intézkedéseket megszüntető kérelmek.

A 69. szakaszra alapított megállapítási keresetek és előterjesztések.

A 72. szakaszban írt váltókeresetek a kereseti illeték fele alól mentesek.

Ez a felsorolás nem kizárólagos természetű.

76. szakasz: A törvény kihirdetése napján lejártaknak tekintendők azon váltók, amelyek az I. és II. fejezet alá eső adósság szerepelnek és amelyek még nem jártak le, vagy amelyeknek lejáratát az előző törvények alap-

Estek az árak a textilpiacon

A gyárak egymásközöni versenye iörre le az árakat — A műselyem ára is visszaesett

Bukarest, június 27.

A bukaresti textilpiacon egyrészt az üzletellen szezon beállta, másrészt a forgalom korábbi fokozottabb visszaesése miatt depresszió lépett fel. Posztóban a téli áru eladása szépen folyik ugyan, de lanya árak mellett.

Az árak visszaesése részint a gyapjú külföldi ellanyhulásának, de még inkább a gyárak egymásközti versenyének tulajdonítható.

Annak ellenére, hogy a téli cikkek még a tavalyinál 30 százalékkal drágább nyersanyagból készültek, a legtöbb árunál a gyárak alig tudtak 5—10 százalékos emelést keresztülvinni. A téli cikkek tulnyomó részét a tavalyi árakon hozzák forgalomba, sőt egyes cikkek méterenként 10—20 lejjel olcsóbb, mint a múlt évben volt.

Új igazgató tanácsot kap az ország valamennyi munkásbiztosító pénztára

Bukarest, június 27.

A szakkamarák számának csökkentéséről szóló törvény már régen életbe lépett és senki sem gondolt arra, hogy tulajdonképpen nem is a kamarák számának csökkentése volt a törvény tulajdonképpeni célja.

A liberális kormány ezen a törvényen keresztül a munkásbiztosító pénztárakat akarta megtisztítani az előző rezsim embereitől. Tény az, hogy D. R. Joanescu minisztersége alatt igen sok betegsegélyzőhöz olyan pártbíveket nyomtak be, akiknek választási érdekében, vagy jó protektorokon kívül nem volt más jogcímük erre. A liberálisok kormányra kerülésük óta már többször kísérletet tettek a munkásbiztosító pénztárak vezetésének ki-cserélésére, de nem sikerült, egyrészt a munkásbiztosító pénztárak ellenállása, másrészt pedig a törvény kategórikus rendelkezései miatt. Es ennek tudható be kizárólag, hogy a kormány változás után hat hónappal is még a nemzeti-parasztpárt kormányzása alatt kinevezett tanácsok állanak a betegsegélyző pénztárak

élén.

Amikor a kormány megszavaztatta a professzionális kamarák létszámának csökkentéséről szóló törvényt, a parlamentben heves viták voltak a javaslat több pontja körül, csak éppen a 40-ik paragrafus ment át aránylag csekély ellenállás után. Pedig éppen ez a szakasz az, amely módot adott a kormánynak régi terve megvalósítására. Ez a szakasz ugyanis kimondja, hogy

a szakkamarák által a munkásbiztosító pénztárakhoz és más szociális intézmények vezetésébe kiküldött bizottsági tagok delegációja a törvény életbeléptetésével automatikusan megszűnik.

Ezen az alapon a munkások, magántisztviselők és kézműiparosok delegátusai egy csapásra megszűntek hivatalból tagjai lenni a munkásbiztosító pénztárak vezetésének.

Ennek a jogi helyzetnek a gyakorlati következményeit most akarja leszámitani a kormány. Azáltal, hogy a munkakamarák és egyéb alkalmazotti testületek kiküldöttjei elvesztették

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mig-rén idegzsák, stb., ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyá-ban) van.

Kapható
gyógyszertárakban és drogériákban

ján lett meghosszabbítva.

Az előző bekezdésben körülírt váltók alapján indítható keresetek tekintetében a hitelező fel van mentve az óvás alakszerűségének teljesítésétől és a keresetet a törvény kihirdetésétől számított 3 hónapon belül megindíthatja a visszereseti igények érvényben tartása mellett.

A folyamatban lévő váltóperek, — tekintet nélkül arra, hogy milyen stádiumban vannak, — tovább folynak.

Az ezekben nyert határozatok csak az I. és II. fejezet korlátai között hajthatók végre.

Ezen váltók tekintetében az óvásnak az előző lejáratoknál való elmulasztása nem jelent jogvesztést a váltóbirtokos részére, egyetlen váltókötelezettel, zsiránssal, vagy kezessel szemben sem, tekintet nélkül arra, hogy az adósság valamely előző szanálási törvény rendelkezései alá estek, vagy sem. A vonatkozó váltókeresetek a törvény kihirdetésétől számított három hónapon belül bármikor megindíthatók a Monitorul Oficial 1934. május 1-i 100-ik számában kihirdetett, a váltót és bemutató-ra szóló kötegyet tárgyzó törvény 109. szakaszának 2. és 3. bekezdésében megjelölt határidőben.

Azok a váltók, amelyeknek kötelezettjei a 74. szakaszban körülírt módon a hitelezőkkel megegyezést kötöttek, a jelen szakasz rendelkezései alá esnek.

a megbízásukat, a munkásbiztosító pénztárak vezetéséig csonkán maradtak, mert tagjainak több, mint a fele kiesett és a nagyipar reprezentánsai egyedül maradtak benn. Most azután a munkügyi minisztérium elrendelte, hogy teljesen új vezetőségeket kell állítani a munkáspénztárak élére és felszólította az összes érdekképviselőket, hogy záros határidőn belül jelentsék be azon megbízottaik nevét, akikből a minisztérium az új munkáspénztári vezetőségi tagokat ki fogja nevezni.

50 millió cseh koronás kompenzációs megállapodás Csehszlovákia és Magyarország között

Prága, június 27.

A Prágában megindult csehszlovák-magyar gazdasági tárgyalás befejezés előtt áll. A csehszlovák és a magyar delegáció elvben már megállapodott s most már csak a részletek letárgyalása van hátra.

A megállapodás 50 millió csehszlovák kompenzációs keretbe vonatkozik, amelynek jelentékeny része a zsir- és sertéskivitel, illetve az ennek ellenében Magyarországnak exportálható fa, szén és koks.

Áru- és pénzpiac

VALUTAK

A Nemzeti Bank árfolyama:
Svájci frank 32.40—32.80.
Francia frank 6.585—6.6375.
Osztrák schilling 23.52.
Cseh korona 4:16.
Pengő 29.24.
Fontsterling 502—512.
Dollár 99.50—109.30.
Márka 37.75—39.75.
Lira 8.60—8.85.

NAGYVÁRAD

Az aratás a megye egyes részeiben már megkezdődött. Először a rozs és az őszi árpa aratását kezdték meg a gazdák, de sok helyen már a búzát is aratják.

A buza-termés, előreláthatóan, mennyiségre a közepesnél is gyengébb, minőségileg azonban kitűnő.

A legutóbbi nagyváradi gabonapiacra a forgalom gyenge volt, buza iránt az érdeklődés lanya, az ár némileg esett: 380—400 lej. A tengeri továbbra is szilárd, az ára 230 lej.

SPORT

Eddig még nincs meglepetés Wimbledonban

London, június 27.

A wimbledoni teniszbajnokság megkezdődött. Az első nap nem hozott meglepetéseket.

Menzel cseh—Kleinschrott német 6:3, 6:4, 6:3. Crawford—Tlocinszky 6:2, 7:5, 8:6. Denker—Billington 6:1, 3:6, 6:3, 1:6, 6:3. Cramm—Hebda w. o. Frank—Kehrling 5:6, 4:6, 6:1, 3:1 w. o. (feladta) Gab-

rovitz—Ritchie 4:6, 6:3, 6:1, 6:4. Stoeffen—Grand Guillot 6:2, 7:5, 11:9. Hopman—Menzel 6:2, 6:3, 1:6, 6:3. Hecht—Borzel 6:3, 13:11, 6:0. Hecht—Bonvill 6:1, 9:7, 6:0. Merlin—Metaxa 6:3 6:4. Hughes—Turnbull 6:0, 6:1, 6:0. Artens—Timmer 6:2, 7:9, 6:3, 7:5. Lott—Williams 6:3, 6:1, 5:7, 7:5. Stefani—Landau 7:5, 10:8, 7:9, 7:5. Fischer—Hahoki 6:3, 6:1, 6:3. Austin—Flem 6:3, 6:1, 6:2.

Illyés—Papana Brassó férfipáros bajnokai

Brassó, június 27.

Brassó kerületi teniszbajnokságai során hétfőn a férfi páros számot is befejezték.

1. Illyés, Papana, 2. Knall, Hönig, 3. Fromm, Székely és Helm O. Schneider. Döntő: 6:4, 6:1, 6:1.

A férfi egyes döntőjébe Knall és Illyés jutottak. Középdöntők: Knall—Papana 9:7, 6:4. Illyés—Hönig 6:4, 6:3. A döntőt szerda délután játsszák le.

P. Zizovits Lenke és dr. Burger László a nagyváradi kerület teniszbajnokai. Szatmárról jelentik: Háromnapos győnyörű küzdelem után befejeződött a nagyváradi kerületi teniszbajnokság, a melyet Szatmáron a SzSE és Olympia CFR rendeztek meg. A versenyen soha nem látott hatalmas mezőny indult el, úgyhogy egyes versenyszámokat be sem tudták fejezni, de miután a döntőbe nagyváradiak jutottak be, így semmi akadály sincs annak, hogy ezeket otthon Nagyváradon játsszák le. Részletes eredmények a következők: Férfi egyes: 1. dr. Burger László SzSE. 2. Steiner Endre NAC. 3. Petrovics Mihály NSE és Grád Tibor Crisana. Döntő: 6:3, 6:2, 5:7, 2:6, 7:5. Női egyes: 1. P. Zizovits Lenke NAC, 2. Liszka Mancsi NSE. 3. Papos Irma Egyetértés és Arató Klári Crisana. Döntő: 6:3, 6:2. Férfi páros: A döntőben dr. Welváth—Petrovics (NAC, NSE) és Steiner—Bleyer (NAC). 3. Tereh Lajos—Burger (SzSE) és Serb kapitány—Princz Endre (SzTC). — Férfi egyes II. osztály: döntőben a nagyváradi Egyetértés, Makkabea és NAC játékosai. Női egyes: 1. Bereczky Magda NAC. 2. Balla Nusi NSE. 3. Merhán Baby SzSE. Döntő: 7:5, 6:4. Vegyes páros: 1. Döntőben Spitzer—Balla és Bereczky—Moskovits. 3. Merhán—Baradlai (SzSE). Férfi páros. döntőben Spitzer Gáspár és dr. Slezák Moskovits. 3. Horváth—Beer (SzSE).

Kolozsvárt győzött a Bohemians

Kolozsvár, június 27.

Hétfőn Kolozsvárt győzött a Bohemians.

Bohemians—Universitatea 2:0 (1:0). Beibl lövi az első gólt a 42. percben, a második félidő 15. percében Jenicka a másodikat. Ennél a gólnál gavalléros, igazi sportszerű jelenet adódott. A gyors és erős labda átment a lyukas hálón. A bíró nem itélt gólt, mire Sfera hátrvéd és Sepsi kapus erősítik, hogy gól volt. A bíró végül is megadta.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Álláskeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés negyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Francia barack és kajszin-barack nagy tételekben kapható Oradeán a termelőknél. Felvilágosítást ad vagy címet közöl „Dionisos” szindikátus, Oradea, Parcul Stefan cel Mare 11. 13049

Megvételre keresek nagyobb mennyiségű 12 kilogrammos sineket, apró anyaggal. Kozma Hugó, Arad, Ferdinand 62.

FIAIALOK tanácsadója Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv, stb. Araszines borítóval 30 lej.

Állást nyer

Egy perfekt vas- és vízon-duláló, ki manikűrözni is tud, azonnal felvétetik Schuller és Molnár, Braşov, Str. Voivodul Mihai No. 23. 13048

BERLIN

Schalke 04—IFC. Nürnberg 2:1 (0:1). A német bajnokság döntője. A Schalke a második félidő 42. percében egyenlített és a 43. utolsó percben lőtte a gólt. Három perc alatt lett bajnok.

KRAKKÓ

Krakovia—WSC Bécs 4:3 (3:1).

RESICA

RMTE—Olympia Arad 6:1 (3:1).

A svájci bajnokságot a Servette csapata nyerte.

A világbajnokság öröme — amnesztia

Az olasz szövetség a világbajnokság öröme elengedett minden egy év alatti büntetést, amellyel egyéteket, egyleti vezetőket és játékosokat sújtottak.

Atlétika

Magyar győzelmek Antwerpenben. Az antwerpeni nemzetközi atlétikai versenyen Bodosi 185 centiméterrel győzött 2. Dotti olasz 180 cm. 3. Cartier belga 170 cm. Diszkoszvetés. 1. Remecz 46.26 m. 2. Oberweger 44 m. A többi eredmény: 1500 m. Beccali olasz 3 p. 56.1 mp. 2. Cornes angol 4 p. 03.3 mp. 800 m: Ny svéd 1 p 56.8 mp. 2. Tavernari olasz 1 p 57.4 mp 110 gát 1. Stanwood USA 15.2 mp. 2. Kaan holland 15.6 mp. 400 gát: 1. Facelli olasz 54.2 mp. Rúdlugrás. 1. Lindblad svéd 400 cm. Szakadó esőben, vízzel borított pályán bonyolították le a versenyt és így az eredmények igen jók.

14 m 52 cm — a magyar újságai hármassugró rekord. Szenzációs eredmény! A nagyszerű Répességi fiatal vidéki atléta a dorogi Szirmák ugrotta.

Uzás

Világrekordot uszott Wily den Ouden Budapesten — igaz, hogy stafétában. De letagadhatatlanul, 1 p 05 mp volt száz méterre. 50 méteres uszodában ez a legjobb eredmény, amit valaha hölgyuszó elért.

Football, tenisz és atlétikai cikkek legolcsóbban

Rekord Sportnál

Brassó, Kolostor utca 24.

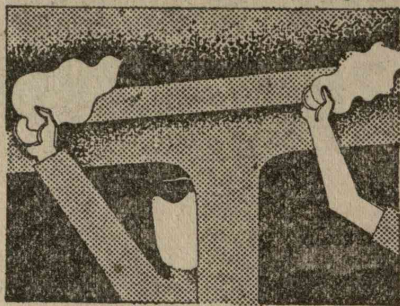
Hogyan éljen a gyomor és bélbajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Gyakorlati tanácsok gyomor- és bélbetegségekben szenvedők részére. Ár 78.— lei.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

A B.L. nyaraltatási akciója

Simó Mátyás földbirtokos Odorheiu (Székelyudvarhely). Fizetővendéget fogadna Udvarhelytől 17 km-re fekvő Homoród-fürdőn kényelmesen berendezett, négy szoba, konyha villában, július 1-től kezdődőleg. A villa jutányos áron egyben is bérebe vehető. A környéken fenyvesek, kitűnő fürdési lehetőség. A villa csendes, portmentes helyen fekszik.

* Özv. M. Deák Lászlóné, földbirtokos, Kovasna-Bái (Kovaszna-fürdő), Str. Carmen Sylva 22. Szépfekvési villa, 2 holdas parkban, halastó, patak a kertben. Gyógyfürdő, elsőrangú ásványtartalmú ivóvíz. Kirándulohelyek: Kommandó-Ipartelep, Horgász. A környéken hegyek és erdők. Fizetővendéget fogadna különbejárattal, egyes szobákban, egybenálló két szobában, nagyobb családok, vagy társaságot 3 szobában. Gyermeket csak kísérettel vállal. Ar ellátással, vagy anélkül, megegyezés szerint. A villa csendes, portmentes, egészséges, a központtól 3 percrenyire.

* Forizs Ferenc vendéglős, Praid, jud. Odorheiu. Helyben sósfürdő, hideg és meleg, 7 és 15 lej egy fürdés. Közeli kirándulohelyek: Szováta-fürdő 5 km., Korond-fürdő 8 km. Fenyves Bucsiu hegy, pisztrángpus patakokkal, 3. km. A vidék erdős és hegyes. Sóbánya helyben. Autóbusszjárat Korond- és Szováta-fürdőre. Jelenkező vendéglős több fizetővendéget fogad. Ellátást ad, naponta háromszori étkezéssel felnőtteknek 50, 12 éven aluli gyermekeknek 40 lejért. Szénsavas borvíze is van. Tiszta szobákat ad székely házaknál, 2 ágyas szoba 30, 1 ágyas 20 lej naponta. Garantálja a pontos elszállásolást és jó házikosztját. Villanyvilágítás.

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kíváncsi és beküldeni!

Név

Foglalkozás

Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul)

Utolsó posta

Vasutállomás

Fürdőni lehet-e és hol?

Kirándulni lehet-e és hová?

Erdős hegyesség van-e a közelben?

Hány szobát akar kiadni?

Hány vendéget őshajt?

Milyen hónapokban, mettől-meddig fogad vendégeket?

Szülők nélkül vállalja-e gyermekek nyaraltatását?

Ha igen, hány gyermeket és milyen korúakat?

Mit kér egy személy után naponta?

Mit kér egy gyermek után naponta?

Hányszor étkezést ad naponta?

MEGJEGYZÉS:

PRETURA PLASEI OZUN

793—1934.

ARLEJTÉSI HIRDETMEY

Alulírott főszolgabíró árlejtést ír ki a „Lisznyó” és „Kurtapatak” nevű patakok medrének kikotorására. Az árlejtést Lisznu-Lisznyó községhez tartozó fogják megtartani, 1934. július 1-én 15 órákor (délután 3 órákor).

A kikiáltási ár 412.000 lej. Az árlejtési feltételek megtekinthetők Ozun-Uzon főszolgabírói hivatalánál.

Ozun, 1934. június 15. Főszolgabíró.

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és könyvkiadó R.T. Braşov.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

VÉGRE EGY
TÖKÉLETES GYÁRTMÁNYI
extase
KÖLNI VÍZ
LEBILINCSÉLŐ ÉS MODERN ILLATTAL
UTÁNZÁSOK ELKERÜLÉSE VÉGÉTT
CSAK EREDETI CSOMAGOLÁSBAN
GYÁRTJA:
Parfumerie Nottier

+

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a mindnyáunk által nagyon szeretett jó és gondos feleség, drága jó édesanya, testvér és rokon

Strobl Jánosné
szül. Kósa Karolina

munkás életének 59-ik évében, f. hó 25-én, keresztényi alázattal viselt hosszú és igen súlyos szenvedés után, nagy bánatunkra elhunyt.

Szeretett halottunk földi maradványait 1934 évi június hó 27-én d. u. 3 órákor fogjuk a gyászházból, Kovasznán, Regele Ferdinand tér 1, a római kat. egyház szertartása szerint a római kat. templom mellett a sírkertbe kísérni és ott örök nyugalomra helyezni.

Kovaszna, 1934 június hó 26.

Strobl János férje
és leánya **Mariska**.

Boreladás

Gazdaságaink pincéiből a helyszínen, f. évi július hó 8-án, készpénzfizetésre, árva-rezés útján eladjuk a következő 1933. évi termései borkészleteket: Mikszásza—Micásasa gazdaság, Kisküküllő vármegye, Micásasa vasutállomás, délután 1 órákor.

Leányka 14.000 liter, 4 hordóban.
Sauvignon 2.000 liter 1 hordóban.
Szikla vörösbőr (Steinschiller) 4.000 liter 1 hordóban.
Bethlenszentmiklós—Sánniclaş gazdaság, Kisküküllő vármegye, Halta Sft. Nicolae vasutállomás, délután 6 órákor:
Otonell muskotály 2.000 liter 1 hordóban.
Leányka 2.800 liter 2 hordóban.
Rulandi I. 2.200 liter 2 hordóban.
Rulandi II. 2.400 liter 2 hordóban.
Francia rizling 24.000 liter 23 hordóban.
Finom vegyes 4.800 liter 3 hordóban.

Meg nem felelő ajánlat esetén fenntartjuk magunknak az eladás jogát. Esetleges felvilágosításokat ad

Brukenenthal alapítványok igazgatósága
Nagyszeben, Huet-tér. 1.

Az inyesmester szakács-könyve

Kétszáz kitűnő befőzési recept a háztartási konzerv-készítés minden fajtájából. Ez a hatalmas kötet, összesen 2500 étel és ital készítését írja le. Ár csupán 144 lej. Portó 20 lej. Utánvétellel 170 lejbe kerül. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában.

Fontos könyvjutalom 40 éven felüli férfiak számára!

A prostatamegnagyobbodás lényege, jelei és gyógyítása

Írta: Dr. Goldner Viktor urológus főorvos.

Fontos minden férfi számára, aki a rendkívül elterjedt betegségben szenved, s bajára utmutatást és biztos gyógyulást akar nyerni. A mű stílusa világos és mindenki számára könnyen érthető.

Ár 102.— LEI. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában
Brassó, Kapu-utca 56—58, az udvarban.